Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường

NHẬT BÁO NGHỊ LUẬN CHÁNH TRỊ KINH TẾ XÃ HỘI VĂN HÓA

Tự DO

TIẾNG NÓI CỦA NGƯỜI VIỆT TỰ DO

Chủ nhiệm : KIỀU-VĂN-LÂN

Báo-quán : 25-27-29, Võ-Tánh – Saigon – Hộp thư số 653 – Điện thoại tự động 25.521

Năm thứ Chín.—Số : 532 Chủ Nhật 29-4-62 (25 th. Ba (âl.) Nhâm-Dần) Giá 2 đ.

DỌC TRONG SỐ NÀY :

- Việc tái thiết dinh Độc Lập trù tính độ vài chục triệu đồng, nhưng không để nhân dân đóng góp quá nhiều, đó là tự nguyện
- Việt Nam phản kháng cuộc liên minh quân sự giữa Trung Cộng và Việt Cộng
- Trào khúng bỏ lẫn nhau có thể mở rộng ở An Giê RI.- Hội đàm quan trọng Anh-Mỹ KENNEDY-MAC MILLAN bàn việc giao tế với Nga Xô

Tin giờ chót

VIỆC AI LAO (AFP AP) Chánh giới Thái Lan tuyên bố «sẽ hết sức giúp Văn Tượng về kinh tế». Tuy nhiên, sẽ giúp đó sẽ không được quan trọng lắm. Thế lại, Thái Lan đã nhẹ nhàng khuyên phái đoàn Ai Lao nên chấp nhận giải pháp Ai Lao trung lập, vì đã có Mỹ đồng bảo đảm và chịu mọi trách nhiệm.

Ở Nam Tha (Ailao) có 1 tiểu đoàn Trung cộng tấn công. Nhưng không được Mỹ xác nhận.

TẠP TRẬN NGUYÊN - TỬ.— Tin Reuter cho biết giai đoạn cuối của cuộc tập trận Hải Quỹ thuộc Hạm Đội Liên Phòng Đông Nam Á, sẽ gồm có những cuộc huấn luyện về chiến tranh nguyên tử.

Không-Lồ đi Nga

(UPI) 16.4.— Theo người tin cộng sản, sau khi tạm ghé một hồi tại phi trường HàNội, một phái đoàn quân sự thiên tả do đại úy phào loan Không Lồ nay đã lên chức tướng cầm đầu đã đi thăng qua Mạc tư khoa để viếng Nga sô và nhiều nước cộng sản khác ở Đông Âu.

Cách Vũng Tàu 4 hải lý

CHUYỀN TÀU SÀIGÒN - CÔN SƠN chở đầy bỏ, gạo và thực phẩm bị đắm

- 59 người chìm sâu trong nước vớt được 26 người.

VŨNG TÀU. — Vào khoảng sáu đêm 26 tháng 27-4-62, tại ngoài khơi Vũng Tàu cách đất liền 4 hải lý, có xảy ra 1 vụ đắm tàu kinh khủng làm 33 người bị mất tích như sau :

Nguyên chiếc tàu Lạc Hồng do thương nhân Ng.-v.-Nghiệp chủ bỏ, gạo và chiếu thực phẩm khác cùng 59 hành khách rời Sàigòn hồi 1g 30 trưa đi Côn Sơn. Khi tàu theo vùng Saigòn ra đến Vũng Tàu và rời khỏi đất liền hải đồn 26-4, tàu chạy đến 12g 30 khuya thì cách đất liền chừng 4 hải lý bỗng bị trôi nhiều gió đá dội; thuyền trưởng Nguyễn văn Nghiệp cố gắng vùng lái. Nhưng không được đành để cho tàu đắm.

Khi con tàu chìm sắp nằng hiện thì có biết bao nhiêu những kẻ là cứu vớt người vụng. Tất cả 59 người lớn nhỏ nên tay chơi cố giành sự sống.

Thuyền trưởng Nguyễn v Nghiệp cho đánh điện khẩn cấp cho người lái Nên liên đó được sự tiếp cứu kịp thời.

33 người mất tích

Nhiều con tàu gần đó đã tìm tòi tìm kiếm nhưng các sóng nhiều đang lại ngăn trong biển sự cứu vớt cho nhiều con tàu nay đã chu đương 26 người. Còn 33 người hiện bị gió giữ cuốn trôi mất dạng chưa tìm được và chưa có sự thiệt hại bao nhiêu.

Cộng đồng khẽ ước, lao tư lưỡng lợi

Một cố gắng mới CỦA NHẬT BÁO TỰ DO

Bắt đầu từ tháng 5.1960, báo biên tập nhận Tự Do sẽ bước vào một cố gắng mới để mang hàng ngày cống hiến bạn đọc một tờ báo đầy đủ hơn và tin tức, gọn gàng tính sáo hơn và vẫn thường với một nội dung phong phú khả đi gây thích thú cho đọc giả đó các giới :

1.— Bạn bào nhân viên mới, Phái Cao Giới Tuyên và một số đăng nghiệp sẽ tuổi lại với bạn đọc Tự Do một tuần hai lần vào ngày thứ bảy và thứ hai.

2.— Số có thêm nhiều mục nơi trang trong, đặc biệt là mục « Chuyện cổ Trung, Việt » hàng tranh hai kỳ đăng trọn, ngày cho cùng cả.

3.— Hàng tuần trong số 6 trang (phụ trương) sẽ ngày chủ nhật sẽ có một truyện Liêu Trai Chí Dị đăng trọn do Nguyễn Hoạt dịch.

Rất mong quý vị bạn đọc hưởng ứng và nâng đỡ chúng tôi trong sự cố gắng mới này.

TỰ DO

NHẬN XÉT THỜI CUỘC

Lại Trăm Hoa

Theo phái viên của báo Pháp Le Figaro, thì tình hình nội bộ ở Trung Cộng thế thảm chán đến mức Trung Cộng, nói riêng là cũng rốn và ác đốc, đã phải bỏ hết chánh sách cũ để bước sang một chánh sách mới lạ.

Dân chúng đói khát quá, vì cũng một mỏi, không cần nghe lệnh chánh quyền nữa. Mao trạch Đông bèn ôn định một kế hoạch đàn áp. Nhưng sự đói khát tràn lan, trào chống đối mở rộng đến nỗi Mao trạch Đông phải cống nhận rằng một cuộc đàn áp sẽ đưa lại kết quả thảm khốc. Dân thành thị nổi lọan đến nơi, nổi lọan toàn diện, và sắp tràn ngập hết, cần dân áp đã chậm ngồi thêm sau !

Chánh quyền hệ Mao bèn quyết định : phải làm cho dân bớt sự bất mãn, phải cho dân được cấp tốc sỉ nhỉ.

Thế là, ở Thượng Hải, Hán Kẩu, Nam Kinh, Bắc Kinh, vv... nơi lại là khóp các thành phố lớn tại Trung Cộng, có những biểu ngữ cáng ro, đại khái như : « Chúng tốt đói cam áo », « Trí thức đói việc làm ». Trong những cuộc mít tinh, có những người đứng lên, mạnh miệng yêu sách, và không ai bị trừng phạt. Vì rõi các cán bộ đồng đứng lên giải thích rất rõ ràng :

« Lời nhân dân đã kích và đòi hỏi như thế rất phải, chúng ta phải cùng nhau ủng hộ đại đồng chí Mao trạch Đông đã chống lại thói phạm chính là Kút Xếp, tên xấu đã thi hành chánh sách cá nhân, đầy thảm vạng, phản Mác Xít để làm hại đến chúng ta, hãm lại việc xây dựng Cộng sản và làm chậm việc giải phóng các dân tộc, v.v...

Phong trào tự do chỉ trích lại một lần nữa, được phép lan tràn. Vài tháng nay, báo chí Trung Cộng cũng ngày càng nhác nhiều đến phong trào Trăm Hoa của thời kỳ 1956-1957 và có tuyên lộ thời kỳ tự do, để thở nhất dưới chế độ Cộng sản Trung Hoa. Hẹ mang muốn Trăm Hoa được đưa nở nữa !

« Xì hơi » bằng cách cho tự do chỉ trích, đã lại cuộc chỉ trích sang hướng khác, Mao trạch Đông kê rp đó khán khéo lắm vậy.

Nhưng Trăm Hoa lần trước đã mau tàn và kết liễu bằng những cuộc đàn áp thảm khốc, thì với Trăm Hoa lần này, Mao trạch Đông khó được ai tin nữa ! Dân chỉ còn cách nhỉ lên mồ thôi, không dại mà làm bằng quơ vai cầu chết.

Lại « Trăm Hoa đua nở » nữa !

Không dám đàn áp nhân dân nữa, Mao Trạch Đông cho « xì hơi » bằng Trăm Hoa mới.

- Xích mích lớn Pháp-An Giê RI : Pháp đình chỉ việc phóng thích tù nhân An Giê RI vì không tìm được các quốc nhân Pháp mất tích.
- SALAN đòi đối chất với DE GAULLE... và hăm phanh phui các bí mật.

Trăm hoa đua nở nữa

HƯƠNG CẢNG.— Phái viên J. Jacquet Francillon báo Pháp Le Figaro cho hay rằng tình hình ở Trung Cộng ngày càng trở nên bi đát. Vì chánh quyền không còn dám đàn áp nữa. Vì chánh quyền phải dùng đến thuật cho xì hơi bớt để khỏi có cuộc bùng nổ.

Tại các thành phố lớn, nhất là Thượng Hải, thấy cũng đầy biểu ngữ đòi cơm ăn và việc làm. Những cuộc mít tinh cũng đầy điều vào yêu sách, và có nhiều lời chỉ trích. Các cán bộ C.S. đều lời đều đổ tội cho Kút Xếp, nhất là tố cáo rằng Kút Xếp nhâm lúc Trung Cộng nghèo khổn nay mà đòi trả các nợ cũ.

Báo chí Trung cộng cũng nhắc lại các yêu sách đó, và tường nhớ lại thời kỳ Trăm Hoa trước đây với những vẻ tốt đẹp của nó. Nhưng họ không nhắc lại trào đàn áp ghê gớm kéo theo cái bầy « Trăm Hoa ». Báo chí Trung cộng có vẻ mở đường đến một phong trào Trăm Hoa mới. Xin nhắc lại là bối 1957-58, Trung cộng cho tự do ăn nói (Trăm Hoa đua nở, trăm nhà đua tiếng) nhưng chỉ để giải bầy bắt những người đã tự do nói và viết.

Tình hình gay căn giữa Pháp và An giê RI

BA LÊ (Tin Mỹ).— Thủ tướng Pháp Pompidou loan báo đã cho lệnh đình chỉ việc phóng thích các tù nhân An giê Ri, vì việc tìm kiếm những binh sĩ Pháp mất tích đã không có kết quả. Có lẽ số 197 người bị mất tích kỳ đã bị bắt làm tù binh, nhưng An giê Ri lại không cho biết gì cả.

Tình hình có vẻ gay cấn ở Alger. Người Âu ở khu Hồi vội vã bỏ các khu Hồi mà đi. Còn người Hồi cũng bỏ khu Âu, cả đến công chức, Hồi cũng không đi làm nữa.

Salan đòi đối chất với De Gaulle

(REUTER) 26.4.— Các luật sư của cựu tướng Salan cho hay khách hàng của họ đã không chịu khai gì trong khi bị giam vấn hôm nay.

Họ cho hay là Salan sẵn sàng nhận mọi hành động của đàng, nhưng Salan chỉ khai nếu sự thật nếu cần phải cung khai toàn vẹn những gì đã xảy ra từ tháng 11 năm 1956, khi ông được bổ nhiệm làm tổng tư lịnh tại Algérie cho đến ngày ông bị bắt. Như vậy, ông yêu cầu được đối chất với các nhân chứng quan trọng trong đó có Tổng thống de Gaulle cựu Thủ tướng Michel Debré, nhiều tướng lãnh và nhất ai khác nữa.

Hội đàm Kennedy Mac Millan

HOA THỊNH ĐỐN (Tin Mỹ).-Hai lãnh tụ Anh Mỹ, Mac Millan và Kennedy đã mở đầu một loạt những cuộc hội đàm về [illegible] ngày 26-4.

Các vấn đề đưa ra thảo luận trong cuộc hội đàm Kennedy — MacMillan

Theo nhận xét của giới kinh tế và chánh trị, trong đó có vấn đề liên lạc nước lớn giữa Đông và Tây phương cũng triển vọng một thỏa ước hay một thỏa hiệp ấn và Bá linh và vấn đề tái binh.

Trái bom thứ 2 của Mỹ

(Tin Mỹ) Đảo Christmas Hôm qua 27-4, trái bom nguyên tử thứ 2 của Mỹ đã nổ ở khu đảo giữa Thái bình dương. Đó là trái bom cỡ 100.000 tấn TNT.

Phái đoàn Yen Tượng sắp sang Đại Hàn

VẠN TƯỢNG.— Tin Ai Lao báo đến ngày 3-5 tới đây thượng Phoumi Nosavan sẽ cầm đầu phái đoàn đi Hàn Thành để tỉnh bày chánh sách của Ai Lao và yêu cầu viện trợ.

Phái đoàn Ai Lao cũng sẽ đi VNCH và Mã Lai.

Ông Mac Donald sang Ai Lao

Ô. Malcolm MacDonald đã đến Tân gia ba hôm thứ ba vừa qua. Đó là chặng dừng trong cuộc du hành của ông ở Đông nam Á, qua Kuala Lumpur,

Tại Ai Lao, ông MacDonald sẽ bội kiến với Quốc vương Savang Vatthana và các Hoàng Phoumi và Souphanouvong.

CUỘC HỘI BÁO TẠI BỘ NGOẠI GIAO

(Tiếp theo)

Sau khi tuyên bố như trên, Người trưởng Vũ văn Mẫu đã lần lượt trả lời các câu hỏi của các ký giả và các đài quốc tế, quan trọng nhất như sau :

Vấn đề chống Cộng tại Việt Nam

Thông tín viên AFP

HỎI : Chính phủ Việt Nam Cộng hòa có tiến thành việc thiết lập một Liên minh chống Cộng mới bao gồm phái tức các quốc gia tự do chống Cộng ở Viễn Đông hay không ?

ĐÁP : Hiện nay Chính phủ Việt Nam Cộng Hòa chưa nhận được một đề nghị nào như vậy.

HỎI.— Chính phủ VietNam nghĩ gì về luận điệu tuyên truyền của Cộng sản đã cho ý kiến có một Hội nghị quốc tế để giải quyết vấn đề ở VietNam và định đó phó ra sao, nhất là tại ngoại quốc ? (AFP)

ĐÁP.— Mưu toan đó của Cộng sản không có chi là mới mẻ. Tại hội Hội nghị Genève và vấn đề Lào các phái đoàn Trung cộng và Việt cộng đã tìm cách đưa vấn đề ra trước Hội nghị, nhưng đã nghị của chúng đã bác bỏ. Đồng Chủ tịch trong đó có Chính phủ Nga sô, cương quyết gạt bỏ.

Gần đây, chúng lại tìm cách trong ý kiến đó ra một lần nữa. Lần này, chúng cũng thất bại hoàn toàn. Mới đây, chính phủ Anh, với tư cách là đồng Chủ tịch Hội nghị Genève 1954, đã xác nhận ý chí cương quyết chống lại sự triệu tập một Hội nghị như vậy ; trong đó vào gồm cả Chính phủ Ngô Đình Nhu trước Hạ Nghị viện Anh. Chính phủ Anh đã nhấn mạnh rằng chính sách quyền Việt cộng đã gây nên cuộc chiến tranh hiện đang tiếp diễn tại miền Nam Việt Nam. Vậy trước hết, phải cấm quyền Việt cộng các phái chấm dứt ngay những thủ đoạn xâm lăng Việt Nam Cộng Hòa.

Quan điểm của Chính phủ Anh cũng phù hợp với quan điểm của Chính phủ Việt Nam Cộng Hòa được trình bày rõ trong thông điệp của Tổng thống VietNam Cộng hòa.

HỎI : Chính phủ Việt Nam có nghĩ rằng nên kêu gọi Liên Hiệp Quốc điều tra về việc Cộng sản xâm lăng Việt Nam Cộng Hòa và sau này có thể thiết lập một Phái bộ thường trực tại Saigon không ? (U.P.I.)

ĐÁP : Hiện nay Chính phủ Việt Nam Cộng Hòa không nghĩ tới việc yêu cầu Liên hiệpQuốc một cuộc điều tra. Tuy nhiên các vị Quốc trưởng Nam Thái Tương các quốc gia trong Thế giới Tự do đã được biết rõ vấn đề này qua thông điệpngày 31-3-1962 của Tổng Thống Việt Nam Cộng Hòa. Điều cần yếu hiện nay là các cường quốc hãy viện trợ Liên hiệp Quốc lên tiếng để lên án thế chế quyền Cộng sản Bắc Việt và buộc chúng chấm dứt các hoạt động xâm lăng tại Việt Nam Cộng Hòa.

(Mai Ký)

Rồi ro bất ngờ lúc huấn luyện tác xạ

Ông Quận trưởng Long Thành và 3 người bị thương vì lựu đạn

BIÊN HÒA.— Khoảng 8 giờ 40 sáng ngày 26-4-62, ông Quận trưởng Long Thành Tôn Bửu Hòa cùng với 18 Hoàn luyện viên các ngành có 18 chức một quận vừa đăng thăm một lớp tập chiến đấu ở ấp Hòa trung phụ xã Quận.

Mục đích cuộc thăm viếng này là để nắm giải cho lực lượng Dân Vệ vừa được ra trường những biện pháp thiết yếu trong công tác phòng phủ và chiến đấu để bảo vệ an ninh thường nhân một cách hữu hiệu. Hết phần lý thuyết đến phần thực hành, ông Quận trưởng đã dích thân đóng vai điều khiển một thân vòng phòng lựu đã hoàn luyện và cách thức xử dụng và khí vaphuong giáp tác xạ.

Không may, khi quả lựu đạn vừa được bắn và chưa bị nổ ngay thì thì bỗng phát nổ ngay ở đầu súng. Sự nổ to bất ngờ này đã gây nên một lỗi quá tai bị là đã làm cho 4 người đóng gần đó là ông Quận Trưởng, ông Hội viên Cảnh sát xã Huỳnh văn Tốt và hai Dân vệ viên Phan văn Lý, Lê văn Be bị thương. Các sau nhanh được chở đến Bình viện Biên Hòa cứu cấp. Ông Quận Trưởng và ông Hội viên Cảnh sát vì vết thương trầm trọng nên được đưa sang Lộng Y viện Cộng Hòa và Bình viện Cho Rẫy. Trong ấy Quận trưởng đã tắt trăn và lã an tàng cũ hành viên K.N.H.

SỐ NÀY :

6 TRANG GIÁ 2Đ

TÌNH HÌNH PHÁT HÀNH (*)

CÁC NHẬT BÁO TẠI NHA TRANG

(*).— Mặt vài con số... — Đã từ lâu, có 9 nhà đại lý Thống Nhất thay phiên nhau, mỗi nhà trong 3 tháng, nhận tất cả báo chí từ thủ đô gửi ra, để phân phối cho nhau, và cho 14 nhà sách khác, cùng cho hết thảy các người bán báo lẻ. — Những khuyết điểm, báo chí...

Điều tra chớp nhoáng của Phạm-Việt-Tuyên

Thiếu điều tra nhỏ xảy nhiều mọi đích gây phân vào các cố gắng của mọi người để tiến công việc phát hành báo chí. Trước khi thành lập Thống nhất, xảy đưng, vừa có lại cho nhà báo, vừa có lợi cho nhà phát hành Thống Nhất, vì vậy có cho các người bán báo ở hoặc lẻ, vừa có ích chung cho quốc gia, cho xã hội, thích tương của phát triển qua tình hình hiện tại.

Nhìn một cách tổng quát, người ta có thể cho rằng tình hình phát hành báo chí ở Nha Trang từ tháng 10 1962 trở về trước phảng lặng như mặt nước ao tù...

Một vài con số

Các nhà báo ở Saigon thường bán báo theo giá biểu sau đây : 2đ, 1đ 50 cho bạn đọc ghé tòa báo mà mua lẻ; 1đ. 30 một tờ cho các trẻ em mua báo để đem đi bán rẻ dọng tại các đường phố các nơi đông, các cảng bắt bóng, các công viên hoặc các tụ gia (các em phải trả tiền mặt) ; 1đ.40 một tờ cho Nhà phát hành Thống Nhất để gửi đi các tỉnh và cho những nhà đại lý phân phối các tỉnh mua báo hoặc để cho bán (công cước gửi đi do nhà Thống Nhất hoặc do các nhà đại lý nhỏ tùy chọn) ; 1đ.50 một tờ cho Nhà phát hành Thống Nhất, vì vậy có giao cho các sạp báo bán lẻ giá thì đó (bán loại bán giá 1đ.40 và 1đ.50 mà không phải trả tiền mặt ngay khi lấy báo).

Ở Nha Trang trước đây, bán lẻ với giá đồng loạt 1đ00 ngày rồi giá bỗ mới đến bạn thường vào khoảng 75.000 mỗi tháng, mà nhà Thống Nhất trung ương thì tính rõ các đại lý giá 1đ70 một tờ (kể cả cước phí).

Số báo đăng công tiếp thụ mỗi ngày rồi Nha Trang thường thay 1 tờ cho bạn đọc ghé tòa báo mà mua lẻ; 1đ. 30 một tờ cho các trẻ em mua báo để đem đi bán rẻ dọng tại các đường phố các nơi đông, các cảng bắt bóng, các công viên hoặc các tụ gia (các em phải trả tiền mặt) ; 1đ.40 một tờ cho Nhà

9 đại lý của nhà Thống Nhất

Hiện nay, tại Nha Trang, nhà phát hành Thống Nhất có 9 đại lý, đã là các báo sạp tách bán : Thăng Ái, Kim Anh, Tân Đàn, Đồng Hà, Văn Lang, Minh Tân, Phước Thành, Vinh An Thành và Văn Vân.

Chín đại lý này thay phiên nhau làm đại diện để phân phối tất cả báo chí do nhà Thống Nhất gửi về. Mỗi phiên hiện nay là 3 tháng. *Trong thời gian 3 tháng, mỗi trong 9 đại lý lấy ra 1 số báo mua để các báo (giá gốc 1đ70) sẽ chia cho 8 đại lý kia (giá gốc 1đ80), sau đó cả 9 đại lý gộp số chia mà Tin thấy hết (giá gốc 2đ00 trừ (an) của 14 lớn sách cin lại trong thành phố để bán thay các người bán báo lẻ. Chia đại lý là công đã lãnh lấy Nhập đoàn sách báo Khánh Hòa cung với 14 hiệu sách báo bán lẻ mà trên.*

Nói riêng trong trường hợp trong 9 đại lý trên đó mỗi hiện nhà sẽ và các ông bà chủ thường cùng là những người có khả năng, có tinh nghiêm, có tin nhiệm, nhiều hay ít là rõ ràng. Chẳng hạn : Ông chủ tiệm Kim Anh, đã làm chủ tịch Nghiệp đoàn trong nhà báo, là Nhà Nước mới lấy cực trong nghề ; Ông chủ tiệm Tân Đàn là một người có thể lực, lại có một tiệm sách bán lẻ ngay trên đường Trần Hưng Đạo phố ; Ông bà chủ tiệm Vinh An Thành cũng là những người quang gian, có nhiều khả năng trong việc phát hành sách báo và các quán, các sách.

Gần là đại lý của nhà Thống Nhất, nhưng thực sự, 9 hiệu sách này không chịu quyền điều khiển nhất thể của nhà Thống Nhất, vì vậy nhà báo do nhà Thống Nhất gửi về chỉ Cơ lẻ nhà Thống Nhất trông thấy biết giữ là nhiều bình diện riêng của các đại lý ấy.

(Xem tiếp trang 6)

(*) Xem Tự Do số số 1531, ngày 28-4-62.

Báo TỰ DO nghỉ lễ Lao Động

Nhân lễ Lao Động ngày 1 tháng 5, báo Tự Do sẽ không xuất bản. Vậy, xin số sau, báo sẽ không xuất bản ngày thứ Hai (thường là hàng tuần) và thứ Ba 1-5.1962.

Số báo 1.533 sẽ đã ngày thứ Tư 2-5.1962.

PHÁI ĐOÀN VIỆT NAM

Phản kháng cuộc Liên minh Quân sự giữa Trung Cộng và Việt Cộng

SAIGON.— Theo nguồn tin có thẩm quyền, Phái đoàn Việt Nam gian đánh với Uỷ hội Quốc tế đã phản kháng với Uỷ hội việc nhà đương cuộc Hanoi kỷ kết hai hiệp ước có tính cách quân sự rõ rệt, một với Trung cộng, một với lực lượng Cộng sản Pathet Lào.

Việc kỷ kết hai hiệp ước nầy, đã được Phái Phái Thanh và bào chí Hanoi lần lượt loan báo ngày 11 và 23-3-62.

Hiệp ước giữa Việt Cộng và Trung cộng kỷ kết tại Hanoi ngày 22-3-62 lên quan đến việc chuyển tên hàng thiết lộ giữa Trung cộng và miền Bắc Việt Nam. Theo hiệp ước nầy, Trung cộng nhận viện chưa và trang bị hoàn toàn lấy mình lấy Trung Hoa với Bắc Việt, để làm đã đang và tăng thêm việc cung cấp chiến cụ cho nhà đương cuộc Hanoi.

Hiệp ước thứ hai kỷ kết với Pathet Lào là tác hiệp ước nói tiếp, liên quan đến vấn đề chuyển vận các chiến cụ xuất xứ Trung Trung và Bắc Việt gửi cho lực lượng cộng sản Ai Lao. Theo hiệp ước nầy, kỷ ngày 10-3-62, Bắc Việt cam kết thiết lập thêm các đường giao thông chiến lược nối liền và sửa chữa các đường giao thông hiện hữu trong đó phía Hồi Lạo dưới quyền kiểm soát của Pathet Lao.

Hai hiệp ước nói trên, kỷ kết trong vòng 12 ngày giữa Việt cộng và các lên hàng phía Bắc và phía lấy Nam đều nhằm vào việc rất tiến và trang bị các đường giao thông chiến lược, đủ chứng minh đúng ý của những phe kỷ kết. Những hiệp ước kỷ đã các sau tức mà Phái đoàn Việt Nam đã phản kháng Thông Nhất đã gửi đi các tình và cho những nhà đại lý phân phối các tỉnh mua báo hoặc để cho bán (công cước gửi đi do nhà Thống Nhất hoặc do các nhà đại lý nhỏ tùy chọn) ; 1đ.50 một tờ cho Nhà phát hành Thống Nhất, vì vậy có giao cho các sạp báo bán lẻ giá thì đó (bán loại bán giá 1đ.40 và 1đ.50 mà không phải trả tiền mặt ngay khi lấy báo).

Ở Nha Trang trước đây, bán lẻ với giá đồng loạt 1đ00 ngày rồi giá bỗ mới đến bạn thường vào khoảng 75.000 mỗi tháng, mà nhà Thống Nhất trung ương thì tính rõ các đại lý giá 1đ70 một tờ (kể cả cước phí).

Số báo đăng công tiếp thụ mỗi ngày rồi Nha Trang thường thay 1 tờ cho bạn đọc ghé tòa báo mà mua lẻ; 1đ. 30 một tờ cho các trẻ em mua báo để đem đi bán rẻ dọng tại các đường phố các nơi đông, các cảng bắt bóng, các công viên hoặc các tụ gia (các em phải trả tiền mặt) ; 1đ.40 một tờ cho Nhà

9 đại lý của nhà Thống Nhất

Hiện nay, tại Nha Trang, nhà phát hành Thống Nhất có 9 đại lý, đã là các báo sạp tách bán : Thăng Ái, Kim Anh, Tân Đàn, Đồng Hà, Văn Lang, Minh Tân, Phước Thành, Vinh An Thành và Văn Vân.

Chín đại lý này thay phiên nhau làm đại diện để phân phối tất cả báo chí do nhà Thống Nhất gửi về. Mỗi phiên hiện nay là 3 tháng. *Trong thời gian 3 tháng, mỗi trong 9 đại lý lấy ra 1 số báo mua để các báo (giá gốc 1đ70) sẽ chia cho 8 đại lý kia (giá gốc 1đ80), sau đó cả 9 đại lý gộp số chia mà Tin thấy hết (giá gốc 2đ00 trừ (an) của 14 lớn sách cin lại trong thành phố để bán thay các người bán báo lẻ. Chia đại lý là công đã lãnh lấy Nhập đoàn sách báo Khánh Hòa cung với 14 hiệu sách báo bán lẻ mà trên.*

Nói riêng trong trường hợp trong 9 đại lý trên đó mỗi hiện nhà sẽ và các ông bà chủ thường cùng là những người có khả năng, có tinh nghiêm, có tin nhiệm, nhiều hay ít là rõ ràng. Chẳng hạn : Ông chủ tiệm Kim Anh, đã làm chủ tịch Nghiệp đoàn trong nhà báo, là Nhà Nước mới lấy cực trong nghề ; Ông chủ tiệm Tân Đàn là một người có thể lực, lại có một tiệm sách bán lẻ ngay trên đường Trần Hưng Đạo phố ; Ông bà chủ tiệm Vinh An Thành cũng là những người quang gian, có nhiều khả năng trong việc phát hành sách báo và các quán, các sách.

Gần là đại lý của nhà Thống Nhất, nhưng thực sự, 9 hiệu sách này không chịu quyền điều khiển nhất thể của nhà Thống Nhất, vì vậy nhà báo do nhà Thống Nhất gửi về chỉ Cơ lẻ nhà Thống Nhất trông thấy biết giữ là nhiều bình diện riêng của các đại lý ấy.

(Xem tiếp trang 6)

(*) Xem Tự Do số số 1531, ngày 28-4-62.

LẬP TRƯỜNG

Nhận định về ngày lễ Lao Động

Hai kỷ đại hội liên tiếp của các nghiệp đoàn Hoa Kỳ, họp tại Chicago năm 1884 và tại Hoa Thịnh Đốn năm 1885, đã chấp thuận một ngày quyết yếu sách « *ngày lâm việc tám giờ* » kể từ ngày 1-5-1886. Các cuộc vận động tuyên truyền ấn phẩm yêu sách, tiếp theo là những cuộc đình công, biểu tình, đã cho có bị đẹp lan cũng đã thành một đã tiến cho tính thân đấu tranh của giai cấp cần lao. Tới Hội Nghị của Liên Hiệp Cộng Nhân Hoa Kỳ họp năm 1888 cũng quyết định lấy ngày 1-5-1890 làm ngày biểu tình đòi làm việc một ngày tám giờ là cùng.

Rồi sau đó đến nghị quyết quan trọng sau nầy :

« Sẽ được tổ chức một cuộc biểu dương quốc tế vào một ngày ấn định, đã cho trong khắp các quốc gia và trên khắp mọi đô thị cùng một lượt, vào cùng một ngày, giới cần lao buộc các cơ quan công quyền phải chính thức giảm ngày làm việc xuống tám giờ, và phải thi hành những nghị quyết của Hội nghị quốc tế họp tại Ba lê ».

Nghị quyết đó do đề nghị của Raymond Lavigne, thư ký Liên Hiệp Nghiệp Đoàn Pháp đưa ra và được chấp thuận trong kỷ hội nghị lần thứ nhất của Quốc Tế họp tại Ba lê vào tháng 7 năm 1889. Đó cũng là định nghĩa chính thức của ngày lễ cần lao quốc tế, mà một tu chính tiếp theo quyết nghị Lavigne đã đem định vào ngày Mặt thống Nhất.

Nhờ vậy việc chọn ngày [illegible] lễ một sự lực chọn tình cờ. Do sao Hồi Nghị Xã Hội Quốc Tế cũng đã đem lại cho ngày Một tháng Năm một giá trị tượng trưng quan trọng ; Hội nghị lấy ngày 65 lớn ngày cho giới cần lao quốc tế không lấm việc, ngõ hầu biểu hiện qua đó tình liên kết trên thế giới và đã thách thức giới tư bản chủ nhân của họ.

Hội nghị quốc tế tại Bruxelles năm 1891 cần cho thuận quyết định chọng ngày Một tháng Năm phải được *ở dành cho người lao ngày lâm việc tám giờ sẽ lấy lại lao động, và dành cho tuyên ngôn quốc tế của giới sẽ sẵn sàng tiến đến tổng nên hòa bình giữa các quốc gia* ».

Di sản và lý tưởng chung đã đã lan tràn và được sự hưởng ứng tại nhiều quốc gia, và không ngừng lớn mạnh sau kỷ thế chiến thứ nhất.

Các chế độ độc tài cũng không thể dám nghĩ đến chuyện cấm trò hay ngăn cấm nổi ngày lễ lao động mỗng. Một tháng Năm nầy. Dưới chế độ Quốc Xã ở Đức, Đảng cũng đã lợi dụng ngày 1-5 để tổ chức đông giới thợ thuyền mà tổ chức những cuộc tuần hành vĩ đại có chính các lãnh tụ trong đảng quốc xã dẫn đầu ; và Goebbals cũng đã dành ngày 1-5 để đọc những diễn văn quan trọng.

Qua cuộc thế chiến thứ hai, nhu nhu tình thân nhiệt thành hăng hái buổi vào đã sứt giảm có lẽ vì người ta nhận thấy Cộng Sản Quốc Tế đã lợi dụng như thế nào. Ngày 1-5-

(Xem tiếp 2 trang 6)

Báo «Ngôn Luận» bị đình bản 2 tuần lễ

SAIGON (VTX) 27-4.— Do quyết định của cơ quan có thẩm quyền, nhật báo Ngôn Luận bị đình bản 2 tuần lễ, kể từ ngày 27-4-1962, vì lý do vi phạm luật lệ báo chí hiện hành.

TIN ĐẶC BIỆT

« Con người mới » của đảng Lao Động

Chuyện « ông » cán bộ cưới vợ

- Lễ cưới rập đúng kiểu của bọn trọc phú thời xưa : mẹ vợ ngồi giữa nhà cho cô dâu và chú rể cán bộ quỳ lạy.

Tin của CÔ THẦN

Phụ trách trong hệ thống tin của TỰ DO tại miền Bắc et tuyến 17

Trong khi bào Nhân Dân công kích anh ý cán bộ đảng viên được đang cho đi học bổ túc văn hóa, chỉ trích mình không có nghiệp lại cho bộ cán ngũ, thì bọn Thái Mỗ công kích chính phủ quý trọng của những cán bộ hoặc « gạo cấp mới ». Những phần tử thường ngày đang tìm mọi ngày đang những đặc quyền đặc lợi của chính phủ cộng sản ban cho mà sống cuộc đời lập thân khuấn nhân của giai cấp thống trị thời trước.

Gần kích lỗ chính vụ các một cán bộ hoàn chỉnh ở Hồng Đô, Hà Nội, bởi Thái Mới số 2847 in ngày 3-1-1962 đã gọi đương tại là cán cán bộ. Dưới đây là *chính sách*

(Xem tiếp 3 trang 6)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường

BÀN TAY CỦA CHÍNH PHỦ và

SỨC SỐNG CỦA NGƯỜI DÂN

Chánh phủ thấy đúng thì làm.
Người dân thấy lợi thì hăm giữ gìn.
Nước non đôi chuyện dân tình... — *V. B.*

(43) Kỳ sự đồng quê của **VŨ-BÌNH**

Dân được vào làm việc « công », lại làm « cong » cả việc mà sao lại trách chánh phủ khó ?

Nghe thầy Tư trình bày rõ ràng tình thần của cuộc bầu bạc, anh Ngọc đáp :

— Mình nghĩ như vậy thật là đúng. Nhưng thử xét lại xem việc nhận xét của mình có điều gì mang tính chất rõ đoán không. Có nhiều khi ý nghĩ của mình thì đúng nhưng trong lối trình bày có nhiều khi mang vài nét nhận xét có điểm sai lệch. Sai là sai trong lối hành văn hoặc trong các danh từ không sát ý với thực tế. Nếu không là lại thì có khi cái lão điếc này cho mình là có ý bẻ quanh bẻ quẹo để chỉ trích « việc làm của chánh phủ » chớ không phải chủ tâm xây dựng văn đề.

Thầy Tư trề môi nguýt thằn anh Ngọc, mà rằng :

— Nói tầm bậy ! Bây mà thành thật! Thành thật mà bậy. Bây mà phải. Trong cái phải lẫn có cái bậy nhỏ. A ha! Anh đã 2 bậy và hai cái phải. Cái bậy « đệ nhứt » là nói anh Vũ-Bình hiểu lầm mình. Tôi không bệnh anh ấy, nhưng tôi biết anh ấy điếc chớ không có khùng. Thằng hoặc anh ấy có ngu thì cũng ngu vừa thôi, chớ không ngu đến chỗ nhận lệch tính thần của một vấn đề. Anh Vũ-Bình đến anh là đến thăm một người bạn của tôi, và cũng là người giúp tôi trình bày sự tha thiết lành mạnh hoá các công việc ở nông thôn của chánh phủ. Ấy thế mà anh sự anh ấy « ngộ nhận ». Cái đó bậy ! Còn cái nữa là... À ! Anh dùng các *từng chỉ trích việc làm của chánh phủ*, dụng tiếng như vậy cũng bậy luôn. Nhưng Hà ! Có « nhưng » cho anh đây : Nhưng anh thành thật ở chỗ hoài nghi lấy anh. Anh sợ nói chuyện cả những danh từ áp dụng không sát ý. Thì đó ! Cả bàn theo tay đó ! Con một cái phải nữa là « ý quan sát cuối ùng ». Phải ! Làm việc gì xong rồi cũng xem lại lần chót coi nó có thành hình, thành trên gì không đã rồi mới đưa ra một cách chính thức. Nhưng ông ơi ! Cái đó vô ích. Vì cái tật của anh Vũ Bình là ai nói sao anh ấy ghi y như vậy. Cho nên là đọc bài của anh viết người ta thấy cả một quá trình của sự việc chứ không phải chỉ ghi có cấu cuối không đầu. Thành ra những mối lo ấu của anh rất phải, nhưng không cần thiết. Bởi vì chánh của người trình bày vẫn để là từ đầu tới cuối đều có thể hiện ra. Nếu ý của anh là xây dựng thì hãu hết là xây dựng. Có tật một vài tiếng, vài câu, hay vài nhận xét trong các điểm nhỏ thì toàn diện vẫn biểu hiện được tinh thần xây dựng. Chớ cón chẳng lẽ một người cầm bút được đọc giả có cảm tình lâu năm như anh Vũ Bình mà lại kém đến đổi không biết ý chánh của văn để hay sao. Đành dịch tan rã mà bên mình có chết vì người thì sự thắng lợi vẫn là thắng lợi lớn. Ai ngu gì mà cả thắng địch tan rã, rồi nhìn mấy tử sĩ của mình rồi khóc hu lên rằng mình đã thất bại vì có người chết. Hi hi... Phải vậy không anh Vũ Bình. Đâu anh có ý kiến gì coi ! Trời ! « Điếc » mà chuyên môn « nghe » thì

(Xem tiếp trang 5)

Viện Đại Học Huế xây cất cư xá cho Giáo sư trị giá ngót 4 triệu đồng

HUẾ.— Viện Đại học Huế vừa cho khởi công xây cất một Cư xá dành cho giáo sư, tại góc đường Lê Lợi, cạnh Tòa Hành chánh Thừa thiên Huế. Phí tổn công việc xây cất lên đến 3.800.000$ do Ngân sách Quốc gia đài thọ. Cư xá này là ngôi nhà có lầu có thể thu nhận được 6 gia đình giáo sư.

Kể cả Cư xá này, Viện Đại học Huế có 3 Cư xá dành cho giáo sư. Hai cư xá trước, 1 tại số 97 đường Phan đình Phùng và một tại số 20 đường Lê đình Dương, thu nhận ngót 30 gia đình giáo sư đến cư trú.

30-6-62 là hạn chót

Đồng bào Đô thành phải có thẻ căn cước bọc nhựa

SAIGON.—Tòa Đô Chánh thông cáo :

• Chiếu theo Nghị định số 200/BNV/HC/ND ngày 13 tháng 4 năm 1962 của Bộ Nội Vụ, đến ngày 30 tháng 6 năm 1962 là thời hạn chót, tất cả công dân Việt Nam từ 18 tuổi sắp lên, cư ngụ tại Đô Thành Saigon, phải có thẻ căn cước bọc nhựa.

• Vậy ngay từ bây giờ, những nam nữ thanh niên đúng 18 tuổi tính đến ngày 31 tháng Chạp năm 1962, (sinh ngày năm 1944), và công dân trên 18 tuổi, nếu chưa có thẻ căn cước, nên đến ngay các quận Hành chánh đang ngụ, để lập hồ sơ xin cấp thẻ căn cước bọc nhựa ».

THANH CUNG BÍ SỬ

dịch giả : LƯ SƠN

(420) Khâu nói giám lãnh chi của vua đi nếu hành phiêm vụ, liền khiến Khang mở hàn tay cho vua xây ra. Khang biết việc đã vô lý, không chạy thì sợ, liền qua những ve vuốt vua, tâu rằng : « Kính sang qua Thượng Hải.

Nhắc lại Lương Khải Siêu là một tay sành tài, được chính thầy là Khang Hữu Vi cất nhắc, tướng chồng sẽ bước thành vua, đem tức học sở trường ra mà chọc tức khuấy nước. Ngờ đâu vậy bày con xui nên phải bôn ba hải ngoại. Rất may trong lúc bôn ba sẵn lại được viên phó lãnh sự Nhật giúp nhiều phương tiện. Nhờ thế mới được qua Nhật ẩi nạn một thời gian.

Sau khi vua Quang Tự sai Khâu nội giám đi rồi, ông tự hiểu thoát sao khỏi tay quỏ gắt, nên thì rầm mặt qua lon rồi ngồi yên trong cung chủ không ra họp nữa để chờ xy ra bài của định mệnh. Dự đoán của vua không sai, một vừa nói giám rồi truyền chỉ của Thái Hậu đòi vua vào. Sau một hồi quở trách thậm tệ, Thái Hậu đưa mắt ra hiệu cho Lý Liên Anh thế là vua Quang Tự bị ép đến tối ! Đúng đó xong rồi. Thái Hậu lên triều họp ngay mấy vị đại thần cần chính để lo việc thiên hàu và hàn gắn lại vết thương chánh trị do ấy không hoàng chúp phoáng vừa tối gây ra.

(Còn nữa)

TÂM THẦN BỬU PHƯỚC-LINH
Chuyên trị : Thận hư, Tim yếu.
Người bồi hộp khó thở, ngồi xuống đứng lên sẩy xâm mặt mũi, hoa mắt, chân tay rã rượi. Người lòng đồng như ôm đứng. Tri óc mỹ nhược. Lâm đau quên đây không có trí nhớ, kém ăn ít ngủ, người bần thần mỏi mệt, đau lưng mỏi gối. DI MONG HOÀN LÀI-DƯƠNG không mấy hoạt động gì cả. Ai mắc phải bệnh kể trên nên tìm ngay cho được.
TÂM-THẦN-BỬU PHƯỚC-LINH
dược một, hai ve thấy hiệu nghiệm liền.
Đông Y Dược Sĩ HUỲNH TRIẾT ANH
110 đường Không Tử Chợlớn, Bảo chế. Có bán khắp nơi.

HÃY DÙNG
Cortal QUÍ NGÀI KHỎI LO
NHỨC MỎI
NHỨC ĐẦU
CẢM HÀN
NÓNG LẠNH
NHỨC RĂNG
CÚM...
Cortal

Antigrippe
TRỊ : • Cúm • Cảm • Sốt • Nhức đầu

NGƯỜI DÂN LAO ĐỘNG...

(Tiếp theo trang 5)

quá ! Lúc trước đây, thì có cảnh sát gìn giữ trật tự, cho nên xe cộ lưu thông trên bờ sông quá « lăng mạn » như bây giờ. Có khi mình thư thản đang thả hồn theo mông dưới ngọn gió mát, thì bỗng một chiếc vespa hay một chiếc vélo vút qua bên cạnh, xét cả vạ ạo của vợ mình, làm cho « hồn phi phách tán »... Như vậy, ở đâu cũng sợ « xe cán » thì giải trí cái quái gì mà giải. Ngay ở Vườn Bách thú, còn có cho xe hơi, xe gắn máy chạy vù - vù trong vườn, nghe nói là của các nhân viên làm việc ở trong ấy họ có quyền cho chạy xe, nghĩa là có quyền « phạm pháp ». Thiết nghĩ, chỗ mà người ta đi giải trí, con trẻ, dần bà... ít ra phải được người ta « nể » cho chút ít sự tin tưởng là được « an ninh » vẻ xe cộ.

Như thế, thì đâu là chỗ công cộng có một ít không gian hơi rộng rãi để mà nghỉ ngơi ngày lễ nghỉ ? Đừng nói chi xa vời.

Sự dơ dáy của công chúng ở chỗ bốn nước tại hình hai Bà Trưng khó chịu làm sao! Mà người giữ trật tự sao lại quá hờ hững phận sự. Một đô thành chật hẹp với một số dân cư hiện trên 5, 6 triệu, lại gặp phải thời thiếu an ninh ở vùng quê, nên dường như đô thị thấy nhỏ hẹp. Như vậy, nhà hữu trách cũng nên nghĩ đến việc nới rộng công viên và tổ chức nơi lại... cách nào cho nhân dân lao động nhờ.

T.C.P. (Giadinh)

PHILLIPS MILK of MAGNESIA
THUỐC TRỊ
CHỮA KINH NIÊN
Bịnh bón
NHẸ NHÀNG MAU CHÓNG

Đàn ngang Cung

SỪNG NÀO CỨNG

Tin báo : Mới cụ già 70 tuổi xử Tập bắn Nhe — là một trự đầu bà nổi tiếng — mới tự tử — không lấy được cả 20 tuổi.

Chuyện xứ Tây Ban Nha
Vừa đây một cụ già
Tuy rằng ngoài bảy chục
Đành lụy tình — ra mà !

Kiện tướng đầu bò rừng
Uy danh cụ lẫy lừng
Chân tay giả vẫn lẹ
Né tránh sợ gì sừng

Nhưng khi gặp gái tơ
Chẳng phải đầu nhau bò
Cụ hóa ra non nớt
Nên đành phải xuống mồ

Bò rừng cụ đâu ngon
Gặp gái, sức già chôn !
Mới biết sừng bà mộng
Thua xa sừng gái non !

NGUYỄN TRỌNG VĨNH
(Thủ Đức)

S. O. S. !

Đây nỗi lòng kẻ đang bối rối
Gởi tâm thư sớm tối chờ tin
Bác Hồ ơi, chuyện... quê mình
Mình không hề «đặt» tội mình phải mang
Những trường sở cùng nơng sánh bước
Vai kề vai vẹn ước bạc sinh
Dám đâu gây chuyện «bất bình !
Dám đâu bôi nhọ «mối tình như thơ»
Nào những buổi mệt phờ thân ốm,
Đạp xe tăng qua xóm người yêu
Mong trăng vẻ một mỹ miều
Mong nghe tiếng nói đượm nhiều thiết tha
Nào cập mũi như hoa buổi sớm
Tóc mơ màng vốn chốm bờ vai
Mắt ướt huyền long lanh trại
Nhưng thôi công tả cảng đời... ích chi !
Còn vài tháng đến ngày cưới hỏi
Bỗng một lầm nàng rồi... ngập ngừng
— « Anh ơi, về chuyện xin mừng
Sao không rút ngắn lại « tùng thời gian »
Rồi cưới lẹn, hãn hoan nàng bảo :
— « Tác phẩm này «đảm bảo» tinh thần !
Vì yêu nên chẳng ngại ngần.

(Xem tiếp trang 4)

MỚI NHẢY MŨI
ách xì !!
UỐNG NGAY
AscyL
tránh khỏi CẢM CÚM
MAU LẸ CHẮC CHẮN

Thuốc Hồ hành Mất tính
Chuyện lạ !
Hồ bàn hoặt, bạ gì, bạ người, ho khan, ho đờm, ho lao, ho lên ho nhà, hượt, v.v
Mỗi phát, hay tắt mặc bành... ca bao Thập các nhà đều... đều...
NHÀ THUỐC SƯNG NGUYỄN
Lão dược sư HỒA CHƯ-LÂM

SỐ 820

Chẳng gì trong một thăng trời nay, anh em mình cũng đã tỉ ra cho chúng nó biết là giai lăng Hồ chẳng đến nỗi hèn nhát : anh em mình người chết cũng có, người bị thương cũng có ; mà trong mấy trận đánh cũng đã gây cho giặc nhiều thiệt hại : mấy chỗ súng cướp được chiếu hôm qua chắc lại là những chẳng khẩu súng cướp được của Mặt Trận chúng nó báo cáo lên cấp trên để lấy công lấy cán.

Nhưng chúng nó muốn làm thế nào thì làm cốt sao cho anh em mình cá dịp được phủi tay trút bỏ gánh nặng mà không thằng nào trách cứ vào đâu được, thế là chu rồi.

Trong lúc hai người đang thì thầm câu chuyện tâm sự thì từ ngoài hiên thoáng thấy bóng người ngó vào, Hiền đưa mắt cho Tỷ Bái rồi lớn tiếng nói lăng :

— Thôi anh mới đi bố trí về hay đi ngủ đi một lúc kẻo chỉ chốc nữa mặt giời lên là thế nào cũng lại lục bục nữa cho mà xem ; công việc xếp đặt anh cứ để mặc tôi, trừ phi quân Pháp nó kéo lên đến.X=Đó thì tôi mới cho người đánh thức anh dậy.

Tỷ Bái vội chạy ra xem ai : thì là thằng Bích. Nhớ lại vẻ hậm hực nghi kỵ của Mai Thò Lò khi nói đến Hiền hồi tối hôm qua trên ngã ba đường Thành, Tỷ Bái chén ngán khế jhỏ đài và tự hỏi : Không biết đến bao giờ người ta mới hết nghi kỵ ngờ vực nhau ? Thật là trời gia tai chứ chẳng không : trước đây có nhiều người — trong đó có cả Hiền — đã ngờ rằng chính nó đã vào đăng với cu Tôm để trị anh em, bây giờ đây lại đến bọn Mai Thò Lò ngờ vực Hiền là có bụng phản anh em để tăng công với Mặt Trận. Nghĩ thế, Tỷ Bái quay lại bảo Hiền :

— Phải đấy ! Tôi cũng phải tìm chỗ dành một giấc cho lại người mới được. Có việc gì cậu cứ tìm tôi ở dưới hầm nhé !

Nói xong nó bước ra hè, vẫy cu Đài đi theo rồi tiến ra vườn sau nhà Làng Đoài để chui xuống hầm kín bằng bê tông Bát lửa tọi vào góc hầm, nó lấy manh chiếu giải ra, đoạn ra hiệu cho thằng Đài ngồi xuống và hỏi :

Xã hội tiểu thuyết của **NGUYEN - HOẠT**

— Mày về đây từ bao giờ ? Về làm gì ?

— Anh Mai Thò Lò sai em về từ 11 giờ đêm hôm qua ngay sau khi được tin bắc Tôm dẫn Phó Cương và bì chư Ngọc về làng. Anh ấy bảo em phải đe xem anh Hiền nói những gì với bọn họ rồi lên báo cáo cho anh ấy biết ! Em đã nghe hết cả, thấy anh Hiền không nói lộ chuyện gì nên lại trở về báo cáo cho anh Mai Thò Lò rồi. Thế rồi anh ấy lại sai em về đây theo dõi anh Hiền cho đến khi nào gặp anh hãy về.

Cả nên giận đã khôi thốt ra lời gắt gỏng mắng nhiếc, Tỷ Bái hết hăm nói :

— Thì bây giờ tao đã về đây, mày hãy xếp cái chuyện đó thêm ý lại rồi về bảo với thằng Mai thò Lò rằng tao cũng là thằng có cái chữ không phải là thằng ngu độn gì : từ giờ đừng có ngờ oan, nghi bậy mà sinh chuyện không hay giữa anh em. Thế nào tử chấp tối hôm qua đến giờ trên ấy chúng mày làm những gì, nghe thấy những gì kể lại cho tao biết để tao liệu. Chúng mày thử đoán xem câu chuyện đã bị lộ ít nào chưa ?

— Lúc nghe thấy tiếng súng thì em với Chuột Tít đang ngồi vào mâm đã tiếp năm người cán bộ công an với thằng Tết; thấy họ nhìn nhác chúng em giả vờ làm mặt thân nhiên mà bảo rằng tiếng súng như thế là thường, đến lúc thằng Sẹ cùng anh Cọng hớt hải vào bảo rằng quân Pháp từ Đầu Đoạ đã tiến đến ngã ba Chợ Bưởi và từ Cống Đỏ đã tiến qua làng Hồ, cả bọn đều hoang mang có người run lẩy bẩy đánh rơi cả bát chào đang bưng trên tay.

Chúng em cũng làm mặt hoảng hốt lũng túng thì họ vạn vỉ nhờ chúng em đưa họ về Xóm Giếng. Thằng Chuột Tít nó với can rằng nếu bây giờ ra đường gặp sau đồn đề về Xóm Giếng thì thế nào cũng đụng phải Tây và lại trời tối thế nào họ cũng nhầm họ bắn chết.

Thế là chúng em dẫu họ xé rào lối sau vườn ra đồng. Mà mấm đi được một quãng thì lại nghe hàng trăng trung liên từ trên Đường Thành bắn xuống lửa tóe cả ra, bọn họ sợ quá rút cả lại. Cả anh lẩy bẩy ngã khuỵu xuống Mặt thằng trong bọn đề nghị với cả chúa đề xem bọn tù của họ ra sao nhưng Chuột Tít nó vẫy trở về chúa đề xem bọn tù của họ ra sao nhưng Chuột Tít nó vẫy này bảo rằng : «những chỗ ấy lúc nầy nguy hiểm lắm vì gần đồn mà Việt gian hồi nay ở đây lại nhan nhản, nếu Pháp nó đến thì thế nào chúng nó chả kéo đến xóm Cống Giếng là tư sở bí mật của cơ quan Mặt Trận ?

(còn tiếp)

SỐ 879

KHÓI SỐNG

Truyện dài của **LÝ - THẮNG**

Chàng xem xét thật kỹ cái túi đét cón lại. Không thấy một dấu hiệu riêng nào trên vải túi, chàng đưa cho người đàn bà và nói :

— **Bà quản áo nầu của tôi đâu ?** Có gấp bỏ vào đây cho tôi.

Bên chàng. Bất lại cựa và rên nho nhỏ. Nhìn những nét đau đớn **hiện trên** nét mặt anh cộng nhân, chàng cảng thấy hãn cần được cấp cứu thật sớm. Chàng quay sang Cớ :

— **Ủ chú đi đã lấu chưa ?**

— **Đi đã gần hai tiếng.**

Chàng bồng chú ý đến một vật gì cồm cộm trong túi áo cánh của **Bát**, Thò vội tay vào, chàng rút ra được một nửa mảnh khăn vuông đen của đàn bà xé chéo. Chàng lực hết các túi khác của hắn nhưng không tìm thêm được vật gì nữa. Cớ nói :

— **Giấy tờ** của mọi người anh Công giữ hết.

Sực nhớ ra, anh nói với vợ Van :

— Cô đưa chú Bát vào nhà thương và cứ tên chồng cô mà khai. Nếu người ta hỏi thì trả cứ đưa giấy của chồng cô ra. Tôi sẽ có thẻ khác cho chú ấy.

Người đàn bà đưa mắt nhìn Cớ rồi hỏi chàng :

— **Thế bây giờ bác định đi đâu ?**

— **Tôi quanh quẩn ở đây để đợi bác** Công với chồng cô.

— **Bác có bảo** thì đến chiều bác trở lại cùng được. Em đưa chú Bát vào nhà thương xong thì em lại đây thuyền về quanh quẩn chỗ này.

Chương thò đầu ra ngoài khoang nhìn quanh rồi hỏi :

— **Bà** con ở bến này thế nào ?

— **Toàn là thuyền bến Phòng** dồn sang cả đây. Đây là bến mới. Chỉ có mấy thuyền chở vỏ chở đã biết nhau thôi, cón thì chẳng ai để ý đến ai.

— **Cũng an đã nhàm nom gì** đến cái bến mới này chưa ?

— **Chưa bác ạ. Lúc nông có dám** tự vệ đi luôn ở trên bờ

Cớ nói chỗ vào :

— **Chẳng có mấy chú cảnh binh** bảo bà con phải giữ vệ sinh bên sông là gì !

— **Ủ nhỉ !** Cảnh binh họ cũng bảo thế nữa.

Người đàn bà vừa dứt lời, cái thuyền nhỏ bỗng hơi chành đi. Cớ người vừa đặt chân xuống đằng mũi, Cớ chồng hai tay đề **ghé sát đầu xuống** xạp thuyền để nhìn ra rồi nói rất nhanh và nhỏ :

— **U em ơi !**

Khoang thuyền quá nhỏ không đủ cho một người nằm và ba người ngồi. Chương bảo Cớ :

— **Chú xách** cái túi nầy lên bờ trước, đợi tôi ở đầu bến.

Hắn chưa ra đằng lái trong khi bà mẹ từ đằng mũi chui vào. Trông thấy Chương, bà Cớ nằm chặt lấy tay chàng và buông **được** một tiếng cộc lốc :

— **Cậu !**

Chàng đặt cả bàn tay lên cái lưng gầy guộc đang run rẩy của bà :

— **Vâng, tôi đây.** Trông thấy bà khoẻ mạnh là tôi mừng rồi. Bà trông nom cho vợ chồng nhà Van vài bữa rồi, tôi sẽ nhắn người lên đưa bà về...

Bàn tay xương xẩu của bà bíu lấy chàng chặt hơn nữa.

Giọng của bà nghẹn ngào.

— **Cậu đừng lo... đừng lo** cho tôi. Thằng Cớ... bây giờ cậu cho nó... cho nó đi theo cậu.

Bà cứu đầu nâng gấu áo chàng cặp mắt lèm nhèm và nói tiếp :

— **Bây giờ bác Cả đã... đã thì,... thì tôi chỉ trông mong cậu** giúp cho nó... nên người.

Không hiểu bà Cả nói rằng « bác Cả đã thế » nghĩa là làm sao, nhưng chàng cũng vỗ nhẹ nhẹ vào lưng bà và đáp bằng giọng rụi rẻ thường ngày.

— **Chú ấy** đi theo tôi lúc nầy thì hơn khó đấy bà ạ. Để tôi gửi chú ấy lên Hà-nội, gao cho một người bạn của tôi dạng dậy học trên ấy. Ông nầy đứng đắn lắm chứ không lông bông như bọn chúng tôi đâu.

— **Trăm sự mọ** con tôi nhờ cậu...

— **Để là bổn phận** tôi với chú ấy cũng như đối với tất cả các anh em khác. Có điều là chú ấy còn ít tuổi tôi phải lo cho nhiều hơn.

Cũng như chú Bát bây giờ. Nguy lắm đấy bà ạ. Phải cứu ngay. Tôi đã dặn cô Van đầy đủ cả rồi.

Người đàn bà tre tuồn xu mũi rồi đỡ lời :

— **Vâng, bác cứ yên tâm** để em lo đưa chú ấy vào nhà thương chạy chữa.

Chàng quay sang :

— **Tin tức bác cả như thế nào ?**

Chị Van ấp úng đáp :

— **Vườn rau... đang lẽ em phải...** phải thưa với bác ngay. Nhưng có chú Cớ nên... nên em không tiện nói. Các bác các chú ấy hàn nhau là... là phải giấu chú Cớ vì sợ chú ấy... chú ấy trẻ người non dạ không biết suy nghĩ nông sâu.

(Còn tiếp)

Muốn chống bệnh tật !
NÊN UỐNG MỖI NGÀY 1 ỐNG
CALCIUM PDD
Calcium PDD
Bổ phổi. Bổ xương
Quí bà Có thai. Sau khi sanh
Em nhỏ. Mau biết đi. Chóng lớn

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường

TỰ DO

Số 1.532— CHỦ NHẬT 29-4-62 TRANG 4

MỘT SÁCH

Đàn ngang cung

(Tiếp theo trang 2)

Trách ai sao khéo lận khăn tháng ngày »!
Thoáng nghe nơi ngồi ngây như gỗ,
Phải trời lòng đắt lỗ rồi chăng ?
Theo Lưu Ngô nhập cung Hằng.
Vừa rạng lên cỗ chín tầng mây xanh !
« Trả Tạo Hóa đành hanh quá ngán
Chết đuối người trên cạn mà chơi » (1)
Tính ra thì chuyện đã rồi
Năm năm khắn khít được lối bảy nhiêu ?
Tôi cứ tưởng cần yêu như thở
Ai ngờ đâu bát phá ngơm gầu !
Sự tình nghĩ đến điên đảo,
Trò đời ai có qua cầu mới hay !
Vốn tự biết xưa nay đăng tính
Nhưng chuyện «mình» nhỏ chính thực không
Đành riêng nước lỗ đỗ sông
Vai lời đợy bão chỏ trông Bắc Hồ

L H O
(Quảng ngãi)

(1) Cung oán.

Già chơi trống Bỏi

Nhân xa i cu già phen chém sự

Trống bỏi đa mang chuyện nực cười,
Tuy già da giế vẫn hồng tươi.
Năm canh lẻ bóng tùng trở rồi !
Sáu khúc sum vầy chuyện lẻ loi.
Lối xóm đi về thêm rắc rối,
Tình phòng an nghỉ bớt lôi thôi.
Hôn duyên, một nhát sang đôi thiếp.
Lao thát chăng vui thú tuổi trời.

N. V. LINH

Vịnh Con Chó

Vốn đi Trời sinh đã Chó rồi,
Cũng thì tai mắt cũng đầu đuôi.
Buồn tình chỉ dã bà chân đứng ?
Đồng cơn gì đâu tám cẳng ngồi ?
Đỏ Chó, mà dới quốn Cầu Tính,
Giả Chó, ngán kiếp kẻ Đây Tôi.
Trời sinh chúng bỏ khi người ghét,
Gặp Chó thôi thì «Đỏ» chết thôi.

Chàng SỐ ZÁCH

HỘP THƯ ĐÀN NGANG CUNG

BÀI NHẬN ĐƯỢC TRONG TUẦN.— • Nhu chi rồi » của B.Q. Nhạc, «Phu mà lou mà», «Huyền trường, «Si» của Lê văn Linh (Khánh hòa), «Chi tai rất thơ», «Đành giác mơ»gy» của Lê Chân, «Cách mạng nhất đời», «Tiếng đồng rác» của Cả Đẩu, «Giọt chiều nắng, nó ở đâu ?» của Lê Đẩu, «Trở thế ?», «Biết lắm cảng thêm...», «Khắc thân long ?» của Cử Ty, «Đưa nhau lên gì ?», «Đưa bác Hồ» của Tiêu Lang, «Tâm sáng Thiệu Lan» của Sen Nhân, «Đi chơi Sở thú thế ghê», «Cô ơi, cô đẹp nhất đời» của Thanh Lam, «Hoa thơ mộng», «Cầu Trang Tiên mây đụp» của Hương Bình.

Xin xem trong cảm ơn các bạn.

Cô TƯỜNG PHỐ — Đã nhận được thư và 3 bài thơ của Em thì khó gửi cho. Em tự chánh tính cho lắm thì hơn. Cố dịp sẽ xin học lại.

LÁ THƯ ĐÔNG KINH

(Tiếp theo trang 3)

1960), để xúc tiến các chương trình giáo dục ở các nước Á châu, để trao đổi ý kiến và kinh nghiệm giáo dục giữa các nước Á châu, để yêu cầu ủy hội UNESCO tăng cường viện trợ giáo dục cho các nước Á Châu để vạch định chương trình hoạt động ở tương lai, nhân là kỳ niên khóa 1963-64 v.v Nếu nói vắn tắt thì chúng ta có thể nói tăng : mục đích của hội nghị Bộ trưởng Giáo dục Á Châu kỳ nầy là để kiểm thảo lại những hoạt động cũ và để hoạch định chương trình giáo dục mới theo kế hoạch «Karachi plan » đã được kỳ kết trước đây 2 năm ở Hồi Quốc. Đặm chính của kế hoạch « Karachi plan » nầy là tất cả các quốc gia Á Châu đồng thỏa thuận sẽ cố gắng toàn diện để đến năm 1980 sẽ thực hiện được mục đích : kéo dài thời hạn cưỡng bách giáo dục thành 7 năm (từ là Tiểu học) và miễn phí hoàn toàn ở cấp cưỡng bách giáo dục.

II.- Những tiến triển về ngành Giáo dục ở các nước Á Châu

Trong thời gian hội nghị, các phái đoàn đại biểu của các nước Á châu đều lần lượt trình bày những chương-trình kế-hoạch, những tiến triển và thành quả về ngành giáo dục ở quốc gia mình. Ở ngày đầu sau cuộc lễ khai mạc, ông Trương phái đoàn Miến Điện đã trình bày tới hội nghị : Ở nước ông chế độ miễn học phí và cưỡng bách giáo dục đã kéo dài từ 7 năm đến 9 năm, ở cuối năm 1977. Nhưng muốn thực hiện mục-đích nầy, ít nhất là mỗi năm chính phủ phải trự cấp cho mỗi học sinh 20$ Mỹ kim, hiện tại thì Chính phủ chỉ trự cấp cho mỗi học sinh là 6$ Mỹ kim mà thôi.

Về Cao miên, ông Trưởng phái đoàn xiêm đại sứ ở Nhật trình bày : Ở Cao miên hàng năm Chính phủ thường để dành 21 phần trăm công quỹ quốc-gia để lo về việc giáo dục. Hiện tại có 650.000 học sinh đang theo học ở các trường Tiểu học tức là 13 phần trăm của số nhân khẩu 5 triệu của đàn Cao miên. Về chế độ miễn học phí và cưỡng bách giáo dục thì ở Cao miên đã kéo dài thành 4 năm sau khi kế hoạch Karachi plan đã được kỳ kết.

Cũng ở ngày đầu ký 2 phái đoàn đại biểu của Trung Hoa quốc gia và Hàn quốc đã trình bày như sau: ở 2 quốc gia nầy chế độ miễn phí và 6 năm cưỡng bách giáo dục đã được thực đụng từ lâu. Tuy nhiên, cả 2 phái đoàn đều đồng nhau trên quan điểm cần phải tăng gia thì chính, thiết lập thêm trường ốc và đào tạo thêm giáo viên mới có thể thực hiện chương-trình kỳ mới cách hoàn hảo được. Đồng thời đại biểu Hàn quốc có cho biết : hiện giờ ở quốc gia nầy thì số trẻ em nhi trường chưa làm 2 lớp : 1 lớp dạy ở buổi sáng, 1 lớp dạy ở buổi chiều. Và vì thiếu giáo viên, nên mỗi giáo viên trung bình phải dạy về đến 78 học sinh. Nhờ những cố gắng ấy, nên ở niên khóa 1961 đã có65 phần trăm trẻ em từ 6 đến 14t. được đi học ở các trường Tiểu học. Và tiếp theo là phái đoàn Nam Dương trình bày : Hiện tại có đến 9 triệu trẻ em từ 6 đến 14 tuổi đang theo học ở các trường Tiểu học, nhưng cũng vẫn còn đó trên 4 triệu trẻ em không có đến Trường. Chính phủ Nam Dương đang cố gắng tìm cách để cho số trẻ em thất học nầy được đi học.

Đến ngày thứ 2, sau khi phái đoàn đại biểu Nhật Bản trình bày những kinh nghiệm lịch sử, những cải cách và kết quả tốt đẹp của Nhật Bản đối với chương trình cưỡng bách giáo dục (cũng nên nhắc lại ở đây rằng : chương-trình cưỡng bách giáo dục của Nhật Bản hiện tại là 9 năm : 6 năm Tiểu học, 3 năm Trung học và ý số trẻ em đi học theo chương-trình nầy là 99.8 phần trăm) thì tiếp đến các phái đoàn đại biểu của các quốc gia như Thái, Lào, Mã Lai, Singapore, Thái Lan, Việt Nam, Hồi Quốc, Phi Luật Tân, Ấn Độ, Nepal v.v.... lần lượt lên trình bày. Trong số các quốc gia nầy chỉ có đại biểu của Ma Lai là tuyên bố : cả 100 phần trăm trẻ em từ 6 đến 12 tuổi đều được đi học ở các trường Tiểu học. Riêng về Hồi Quốc, vì vấn đề « nam nữ học chung » không được dân, chung tan thành, nên số nữ học sinh chỉ được 1/3 số nam học sinh mà thôi. Vì thế hiện giờ chính phủ Hồi Quốc vừa xây dựng thêm trường ốc, nhưng cùng vừa cố gắng đào tạo thêm nữ giáo viên, hầu mong có thể tăng thêm tỷ số của nữ học sinh.

(Còn nữa)

Cộng đồng khẩu ước: lao tư lưỡng lợi

Bể dâu biến đổi

(Tiếp theo trang 3)

1.— Castro đã tử chối và mất tích (no của giới người Cu ha lưu vong).

2.— Castro đọc diễn văn công kích lãnh tụ đảng C. S. Cuba quả đáng trong việc tuân theo chỉ thị và đường lối của Nga.

3) Báo Pravda (Sự thật) cơ quan chính thức Nga, công kích rằng Fidel Castro chống thuận thực, đến bướng bỉnh, chưa hiểu hết lý thường C.S.

2)tin sau là những tin chính thức, đúng. Chứng tỏ rằng Castro vẫn còn muốn kèn cựa, để lấy lại quyền hành ; hoặc để trành một cuộc ba bề.

Nhưng xem ra đã chậm. Những phần tử Q.G. đã bỏ Castro rồi. Liệu Raul Castro, em của Fidel, có ngồi đến tính anh, và cứu anh không. Nếu Raul nắng lòng C.S., thì Fidel chả trành được một cuộc ba bề.

Tuy nhiên, đã muốn kèn cựa lại cái mạng nhện C.S. bùa vây quanh mình, Castro có thể tìm ở một vài yếu tố nào đó. Cũng có thể cuộc xích mích sẽ gay go thêm.

Thiếu gì việc có thể xảy ra

Nếu xích mích nổi bộ Cuba tăng thêm, biết đâu Mỹ sẽ chẳng nhân thấy là nên ủng hộ Fidel Castro để chống lại C.S ?

Nhưng Nga cũng có thể nhân thấy nên nhân nhượng với Fidel Castro để cho Mỹ dừng thâu lợi.

Cũng có thể Castro bị hạ bệ, và có thể chạy đến Hoa Kỳ hoặc một nước nào đó để xin tế tức.

Nhưng có một việc rõ ràng hơn cả ; là ở Cuba, ngay cạnh nách Hoa Kỳ, một nước Cộng sản thật sự 100 phần trăm đã thành hình. Mà dầu chết thì thôi, Nga sẽ không chịu để cho nước Cuba đó thành một nước trung lập hay liên hiệp, như kiểu Mỹ dương ép Ai.Lao. Mỹ không mau mau dẫn xuống cái mặt Cuba sẽ thành ung thư đến non.

Tường nguyên tử

(Tiếp theo trang 3)

xong là lấp liếm ngay, lại vội vàng gỡ giọng hòa bình, nói lại các cuộc điều đình tài bình và đình chỉ thử bom nguyên tử Chú có thấy các nước trung lập nhẹ không ?

Gromyko.— Mẽ được đó, đại ca. Nhưng làm sao ngăn cản bom Tư Bản thử bom.

Kết Xếp.— Cớ yên chứ ! Ta sẽ hỏp Hội Nghị, sẽ tổ về hòa hoãn, và sẽ hô rằng lên vang dương có điều đình, bỏi nghị đẹp để thì không kẻ nào được thử bom nguyên tử nữa.

Gromyko (vỗ tay).— Diệu kế ! Và cứng ta sẽ kéo dài Hội Nghị. Ủa ! Nhưng kẻo đài bằng cách nào, nếu tất cả các phái đoàn cứ thúc dụ ta tiến tới.

KútXếp.— Cứ sát lắc hoài là được. Nay nhé ! Cứ nhất định không bao giờ chấp thuận cuộc kiểm soát trong nước là xong.

Gromyko.— Nhưng chúng ta có chấp nhận nguyên tắc kiểm soát trong nước rồi mà !

KútXếp.— Chú mày ngẩn!! Trước ta chấp nhận, giờ ta không chấp nhận nữa, có sao ? Chú mày tìm ra các lý do.

HỒI 4

Bạch ốc, 1962

Kennedy.— Tụi nầy gớm thật. Lại chưa rái trò cũ. Và lại chân đường mình.

Dean Rusk.— Không lẽ mình chịu thua ?

Kennedy.— Không chịu thu Vô thì mới lại lủi lượt ra kia, mình phải thử chứ. Được rồi ! Mình tăng công hòa bình mạnh vào. Nhưng mình giao hẹn ; Nếu Nga có thủ kéo dài Hội nghị ngưng thí nghiệm nguyên tử, thì qua hạn một tháng, mình sẽ thử vô khí nhỏ. Được rồi. Nếu Nga nhất định không chịu một cuộc kiểm soát trong nước, mình sẽ thử bom.

Dean Rusk.— Mình sẽ gặp phải ứng nào chăng ?

Kennedy.— Nó vùng vằng lắm đấy, nhưng nó không bỏ Hội Nghị Tài Bình đâu. Mà cho nó bỏ, cũng không sao.

(Và sáng ngày 25-4, vô thí nguyên tử mới của Mỹ lại đã nổ).

chăng không biết thêm một điểm gì về chữ nghĩa thì biện bác làm sao cho suôi lọt được. Cần đang bàng hoàng lo sợ, không ngờ mấy câu vua hỏi cùng chỉ quanh quẩn về kế lược giữ gìn vương pháp và ngũ vàng Kham đem nốt phần cuối đã học của Hà tâu lên. Vua chăm đậu Trạng nguyên.

Quan Trạng về làng vinh quy bái tổ, thiết cả hàng huyện phải đón rước trọng vọng. Viên thầy cũ vinh hiển, không đám nhận, trống là trượn kỷ lý kiếp trước.

Quan Trạng vẫn dầu, đang đêm lén ra bờ cảm Đông tìm Hà và Quách, nhưng lần trong mấy đêm cùng không gặp. Thấy vết dáo xơi dat con mơ, suốt từ bờ đầm vào gốc nhân cổ thụ, thì lấy làm lạ. Hơn sau hỏi truyền, ông Viên kể lại việc đan lăng ruồng bắt chuột phá hoại mùa màng, đã thấy một tên gây hương lớn ở gốc nhân, bắt được hai con dược, cho nhốt trong cũi ở nhà viên xã trưởng. Kham biết là hai con vật đã giúp mình thi đậu, liền tỏ ý muốn mua cặp cây hương bằng giá nào cũng được. Nhưng đân làng thấy quan Trạng thích, đã không đám nhận, trống là trượn kỷ lý kiếp trước.

Quan Trạng vẫn dầu, đang đêm lén ra bờ cảm Đông tìm Hà và Quách, nhưng lần

Y học thường thức

(Tiếp theo trang 3)

trong 10 người bị «gan hèo» thì có đến 7-8 là đã độ trong thành của Lưu Linh.

Triệu chứng.— Bệnh nhân có các điểm đặc biệt, nước da vàng xám xịt, «gân xanh» (tĩnh mạch) nổi ở mang tai gân gò má, tay thường run run, bắp chân đau nhức khó chịu, đêm ngủ hay chiêm bao thấy quái vật và hay bị «chuột rút»(crampes) đây là anh hưởng của rượu.

Bệnh nhân không muốn ăn vì sự tiêu hóa bị trục trặc (ăn lúc nầy không làm tròn nhiệm vụ) bởi vậy xuống cân, mệt mỏi rã rời, không muốn cất nhắc tay chân, mất tinh thần, chán nản.

Lúc đầu gan cương lên (cirrhose hypertrophique) bệnh còn hy vọng chữa lành. Về sau gan teo lại (cirrhose atrophique) thì là hết hy vọng. Bệnh nhân thấy đau nhói ở cạnh sườn bên phải, vị trí của gan, có khi ăn xuyên bả vai.

Bụng dần dần lớn, lác mới chỉ có hơn (có lẽ vì mặt sân vắt không đủ nên thức ăn lẹn men và sinh ra hơi) về sau có nước, cáng ngày cáng nhiều, làm thành chứng «cổ trướng» (gan bị teo lại, bộp nghẹt các mạch máu, khiến sự tuần hoàn bị cản trở và tiết ra trong bụng một thứ nước trong gọng như huyết tương). Trong khi đó lá lách cáng ngày cáng lớn. Rồi chân cẳng đầm ta phù nề (oedème). Lúc nầy chứng hoàng dản nặng (ictère grave) có thể xuất hiện, tiểu tiện sẽ hoạc bí nếu tổ trong máu tăng nhiều, dầu độc thần kinh, làm cho bệnh nhân có giai bấp thịt, nấc cụt, nói sảng, hôn mê rồi qua đời.

Nếu vì nghiện rượu mà mắc bệnh «gan hèo » bệnh nhân có thể thoát khỏi với điều kiện là phải cử rượu và điều tri ngày thì bệnh mới phải. Nếu để sau gan bị « tro » lại tổ thì hết hy vọng vì mô gan (tissu hépatique) thuộc loại khó tái tạo, khác với các mô khác.

Trị liệu.— Bệnh nhân nên nằm nghỉ, dùng những món ăn có nhiều chất hydrat (bột) và những hột những rất ít chất béo, phải là không cử các thứ rượu nặng hay nhẹ.

Về dược liệu, ta nên dùng ngày từ đầu thuốc « cortisone » hay « Décoril » để chặn đứng chứng «an » hay » (hépatite). cứu vớt lấy « can bào» (cellules hépatiques). — thuốc bổ gan (extrait de foie) và các anh tố K, B1, B12.— Nên dùng thêm thuốc lợi tiểu tiện (diurétiques) để rút nước ở bụng và ở chân, cùng làm sẽ sau mổ phát chích (ponction) để lấy bớt nước ở bụng nếu có nhiều quá đến nỗi làm khó thở.

Trong khi điều tri, ta phải coi chừng :

— nhiệt độ của bệnh nhân. Nếu đột nhiên nhiệt độ tăng lên, đó là triệu chứng ngày hôm vì có một bệnh nhiễm khác đang « nhờ gió bẻ măng » đây;

— nước tiểu. Nếu nước tiểu càng ít thì nước ở bụng và ở chân cẳng tăng ; nước tiểu càng đậm máu, bệnh càng nặng ;

— Những triệu - chứng về thần kinh : co giập bắp thịt, nấc cụt, nói sảng, hôn mê đều báo hiệu một tình trạng quy ngập hết sức.

Gan «hèo» là một bệnh rất nguy hiểm, khó chữa và dễ chết Muốn tránh bệnh nầy, ta phải sớm đoạn tuyệt với «ma men».

III.) Sạn đá (lithiase hépatique)

Gan có khi bị sạn da Những cục sạn nầy có cái nhỏ như hạt cát, có cái lớn như quả trứng, thường tụ tập trong bụng mà cũng có khi ở cả trong ống mật (canal hépatique) và nhất là ở « đam quan » (canal cholédoque).

Cũng ta ai cũng có thể mắc bệnh nầy được, nhưng hình như chỉ em phụ nữ trong lúc mang bầu, sau khi sinh đẻ hoặc sau khi mắc một bệnh nhiễm để dụ bệnh sạn da hơn.

Nếu sạn da cứ nằm yên trong bọng mật thì người bệnh coi như thay gì cả. Nhưng nếu hạt sạn đi chuyển trong ống mật, ta sẽ có ngay cơn mạc gan đau đớn gom ghê: đó là chứng « cơn thống » (coliques hépatiques). Cơn thống nầy biểu hiện một cách đột ngột và kịch liệt, ăn ngầm là vào lúc nửa đêm chẳng vào rượt. Bệnh nhân thấy đau đớn hết sức, ở bụng trên dưới xương sườn cụt bên tay mặt. Cơn giác đau đớn xuất phát từ gan rồi lan xuyên qua vai bên phải. Nga nhân cũng nôn mửa, trước cho ra được ăn sau, ra mật vàng, cùng lắm cho mệt thêm. Cơn đau kéo dài mấy ngày liền nếu sạn đã cứ tiến đến trong ống mật. Khi đến « đầm quan » (canal cholédoque), lối dẫn mật vào ruột, sạn đã có thể làm nghẽn ống nầy, gây ra chứng « tắc mật » (rétention biliaire) và chứng hoàng dản xuất hiện: vàng da, vàng niêm mạc. Cơn đau cùng chấm dứt một cách đột ngột như lúc bắt đầu, khi sạn đã lọt được vào ruột hoặc người dùng trở lại bong mật.

Trị liệu.— Bệnh nhân nên sống ở chỗ thoáng khí, nhưng cần tránh những sự mệt nhọc quá đáng, sau khi ăn nên nằm nghỉ, nên mang nịt bụng cho gan bớt bị lay động thì càng tốt.

Nên ăn những món thịt nạc, rau đậu, trái cây, không nên dùng đồ chiên rán, trứng tráng, gan béo (foie gras)cá béo (poisson gras), thịt nguội(charcuterie) thịt sẩm (gibier), mỡ, bơ, phô mát, nghĩa là những thức ăn có thể sản xuất ra nhiều chất « cố lít tê rơn », nguyên nhân của sạn da.

Không nên dùng rượu, cà « la de » (bière) cũng vậy. Chỉ nên dùng nước suối có chất kiềm(source alcaline) như nước « Vichy » hoặc nước trà nóng sau bữa ăn.

Người ta cũng khuyên bệnh nhân nên ăn ít một và nhiều bữa (5-6 bữa một ngày) để cho dễ tiêu, khỏi nặng bụng.

Về dược liệu, ta có thể dùng «Uhotropine » « Salicylate de soude », huile de Hearlem », huile d'olive » để cho thông mật, thuốc trị sinh nếu cần.

Đang cơn đau, nên để bệnh nhân nằm nghỉ yên một chỗ. Chườm nóng hay chườm nước đá vào bụng ngay chỗ bụng mật. Để cho bớt cơn đau, bệnh nhân có thể chích « Atropine » hoặc « Morphine ».

Nếu dùng thuốc không thấy hiệu quả thì phải nhờ đến khoa giải phẫu để loại sạn da đi.

IV.— Nhọt ở gan (abcès du foie)

Gan có thể mọc nhọt to hay nhỏ tùy theo nguyên nhân. Nhọt nhỏ thường thấy nhất hiện trong những bệnh nhiễm như thương hàn, đâu mùa hoặc trong những bệnh sưng ruột (entérites), sưng ruột thừa (appendicite). Còn nhọt lớn là biến chứng của bệnh kết lỵ « amip »

Triệu chứng.— Bệnh nhân thấy rùng mình ớn lạnh, sốt tới 39.40°, đau nhói ở cạnh sườn bên phải. Rờ tay, ta thấy gan sưng to và rất đau. Nhọt có thể bể (vỡ) để mủ trên vào ống phổi; hoặc vào khe màng bụng, gây ra những biến chứng nguy hiểm.

Trị liệu.— Nếu nguyên nhân của nhọt là kỳ trùng « amip » thì ta có thể dùng thuốc «Emétine» «Dimexinde» mà ngày từ đầu, có hy vọng khỏi (lành) được. Như thường thì phải dùng đến phương pháp thủ thuật để giải quyết mới xong. Vậy nếu ta thấy sốt và đau nhức ở sườn bên phải thì nên mau mau đi bệnh viện là thượng sách.

V.— Ung thư ở gan (Cancer du Foie)

Gan cũng có khi bị ung thư nhất là ở những người (xuân xanh đã ngoài tứ tuần). Ung thư ở gan thường là hậu quả của bệnh ung thư bào thai hay ở ruột lan rộng ra. Bệnh nhân thấy ăn khó tiêu, ghét thịt, mau xuống cân có cảm giác đau nhói ở cạnh sườn bên phải, ngày vị trí của gan, sắc diện biến đổi, trở nên vàng bủng. Rờ tay vào bụng, ta đã thấy một u bướu tròn trịa hoặc gồ ghề, chẳng bao lâu xuất hiện nào chứng «hoàng dản» nào chứng «cổ trướng».

Ung thư ở gan là một bệnh rất nguy hiểm ; ngăn nhân lẽ hy vọng qua khỏi.

Kết luận

Những bệnh về gan đều đáng ngại cả vì gan có nhiều chức vụ quan trọng đối với cơ thể của ta. Hơn nữa «can bào» (cellules hépatiques) thuộc vào loại tế bào đặc biệt, khó tái tạo một khi đã bị « hư ». Vậy ta phải coi chừng, chớ nên say sưa quá độ, vì rượu là chất độc của gan. Khi thấy có triệu chứng can tổn (hepatite) như sốt, thèm muốn ăn, đau ở sườn bênphải vàng da vàng mắt thì nên nhờ ngay lương y điều tri ; thuốc « cortisone » hoặc đặc chế « Décoral » để ngăn chặn « hư »(hépatite) và để chống gan « hèo » (cirrhose), những bệnh đã nguy hiểm.

CAO-HOÀN

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường

Tự Do

Số 1.532— CHỦ NHẬT 29-4-62 TRANG 3

THƠ VÀ THI NHÂN

Tiếng thở dài đêm nay

Gục đầu lên vai thần tượng
Hôn bàn tay nhẹ nhẹ xiết ngang lưng,
Tình xôn xao theo chớp mắt rung rưng.
Kìa, sao chẳng nói ?
Đây si-mê khát-vọng minh dâng.
Nó nào từ chối !
Ôi, buồt nhiều.
Phũ-phàng chi, giá lạnh như đồng ?

Dao cuồng-dại đâm vào thần-tượng.
Máu duyên-nợ trào lên đỉ nhuộm.
Một tiếng thét
Một nhát lìa
Một hồn nức-nở
Buồn, như lá khóc về khuya.

Đời nhún-nhảy bên khối đồng ngất-ngưởng
Thần-tượng trơ trơ chẳng chút sầu.
Xác kề cuồng-si gục đêm chân tượng,
Đêi mồi buồn chưa kịp ứa hoa hồn.

*

Gã thủy-thủ đầm tàu
Gõ cửa họ-hàng trên lục-địa.
Một đất đâu ngược bể sâu.
Buồn thôm-thiu !
Xác ngậy xưa không muốn nhận quen nhau
Hỏn ở đâu ?
Áo lãng-du bạc màu.
Còn chi !
Lại ra đi...,
Ngã xô vào lòng vũ-trụ ;
Ngoài kia thét gầm vang gió dữ
Xoáy tròn cơn lốc cuốn nhanh.
Đâu chỉ ngã-ba mà bỡ-ngỡ khúc quanh :
Chết lặng trên đường cong khép kín
Thu vẻ một điểm.
Thoát phương nào, khi chẳng hướng khởi-hành !

*

Bóp nát ngọn trúc
Điên cuồng trút đọng xuống đồi tay.
Vỡ tan rồi sầu nhọc
Rợn tiếng va những ngón đốt xương gầy.
Dăm gót đạp lên cung bậc.
Tiếng thở dài đêm nay.

4 - 62 NHƯ-VŨ

Đối-tượng lý-tưởng

Nàng không hề biết tôi say đắm
Quên hết thời gian, chết lặng hồn
Thiên hạ bao nhiêu không có nữa
Muôn ngôi sao đến câu suy-tôn

Và tôi cũng thế, không tồn tại
Áo đẹp, ôi DUNG-NHAN nhiệm mầu.
Ơai linh, thân-tượng đang lòa chói
Xác thịt ai, tan biến lộn đâu ?

Vòng khí quyển chung quanh đa cầu
Bỗng cạn nguồn, yêu lên chín đỏ
Đội mát không gian, tràn biển sầu
Thi nhân xin cười bàn tay nhỏ.

Âm thanh chuyển dần tươi giọng mầu
Thốt lời lên vạn vật hồi sinh
Quyền phép đã ban ra khắp ngả
Xác vươn hên trả lại Nguyên Hình

Còn sót, riêng tôi còn tất thở
Liều thuốc mê linh diệu quá tay
Lượng bao đung mỏ trùm trời đất
Tôi xin nàng khẩn thiết thương vay !

Duy Đạ ! ta bảo rõ người nay :
Nàng không hay biết người gian dối
Bướm vẫn bay, vườn hoa vẫn nở
Ta cũng không hơn người mấy may

Tôi yêu nàng quá, yêu vô thường
Nàng bay đi, biến đi, đừng hiện !
Trần gian đầu phôi chốn thiên đường
Độc ác con người, người sẽ giết...

Tan tành rồi nhụy cành Thiên Hương !
Tôi yêu nàng quá yêu Vô Thường !

NGUYỄN NGỌC VỊNH (1962)

LỜI BÀN CỦA VŨ - HOÀNG - CHƯƠNG

Cả 2 tác giả : NHƯ VŨ và NGUYỄN NGỌC VỊNH **đều là bạn quen** của thi đàn. Bài trên dùng thể «tự do», bài dưới dùng thể «thất ngôn phân đoạn phế cách» ; nhưng cả **hàng tất gần nhau** và từ ngữ đều cố gắng thoát ly khuôn sáo. **Một mặt** tỉ-lệ mỗi tác giả lại khai thác đề thi của mình với rất **nhiều** cảng phu, khiến cho mỗi bài có một sắc thái riêng biệt. **Nhi hồn bản** của «con người hôm nay» được khơi lên khá tế nhị. **Nhưn chế** dùng cân nhắc kỹ nên có bề sâu.

Y HỌC THƯỜNG THỨC

NHỮNG CHỨNG BỆNH về gan

(Tiếp theo)

II.— Gan «hèo» (cirrhoses)

Trong những chứng bệnh **nầy, lúc đầu gan bị** cương lên **vì chết mô** chứa ngập khiến **tế bào của gan** bị **cản** trở **trong công việc** ngoài tiết cũng như **nội tiết, gây xáo** trộn cho cả cơ **thể. Vì sau chết** mỡ biến đi **nhường chỗ** cho **những mô dện cứng tân** (tissu conjonctif scléreux) nghĩa là gan bị **nhiều vết** «sẹo» chằng chịt làm cho «con bào » teo lại hết hoạt động: vì thế ta tạm gọi chứng bệnh **nầy** là gan «hèo».

Nguyên nhân có thể là bệnh lao, bệnh giang mai, bệnh kiết lỵ «a mip», bệnh sốt rét con, hội sạn đá ở mật (lithiase biliaire) nhưng thông thường nhất có lẽ là nghiện rượu. Thực vậy

(Xem tiếp trang 4)

BỀ DÂU BIẾN ĐỔI

Biết đâu F. Castro sẽ chẳng được Mỹ giúp, nếu chưa phải sang Mỹ tá túc ?

● Cộng Sản đoạt quyền ở Cuba thế nào ? — Chương trình Fidel Castro bị phá. — Castro bị cô lập, có thể bị hạ bệ. — Xích mích trong nội bộ Cuba. — Bài học Cuba đối với Mỹ.

Sau nhiều tháng qua, xứ Cuba lần lần biến thành một nước Cộng sản. Nhưng không phải là Fidel Castro nắm quyền chặt chẽ ở xứ C.S. đó, lại là đảng Cộng sản chỉ huy.

Các thời chết trong chánh quyền ở Cuba đã lọt vào tay các đảng viên Cộng sản. Lúc đầu là Fidel Castro, trong chánh sách thân Nga, vui vẻ mở cửa chánh quyền đón các nhân viên C.S. quốc tế và nhân viên của đảng C.S. Cuba (Partido Socialista Popular). Càng ngày càng đẩy thêm người vào động trong chánh quyền, họ chiếm đa số và ảnh hưởng vào các quyết định. Và nhiều ý kiến của Fidel Castro từng bị bác bỏ.

Guevara là một đảng viên C. S. phải chạy trốn khỏi Guatémala và Mễ tây cơ, rồi mới đến Cuba. Guevara nắm quyền tối cao ở Cuba cùng với Leonel Sota và Raul Castro, hai người nầy cũng là C.S.

Chức chủ tịch Cuba vẫn tay bác sĩ Torrado, 1 người Cộng Sản.

Hai cơ sở quyền hành không lỗ bao tìm đời sống nhân dân Cuba là Sở Cải Cách Điền Địa (Inra) và Bộ Kỹ nghệ, do đại úy Jimenez và thiếu tá Guevara cầm đầu. 2 người đó cũng là đảng viên C.S.

Ngân hàng Cuba do Torras cầm đầu. Ngân hàng đó sếp nhập vào bộ Thương Mại. Torras trở nên thứ trưởng, điều khiển tất cả việc ngoại thương của Cuba. Torras là đảng viên C.S.

Raul Castro, C.S., điều khiển tất cả các ngành quân sự.

Bộ Nội vụ Kiểm An Ninh ở trong tay Menéndez, C.S.

Tổng công đoàn ở trong tay Jéesus Soto, C.S. Các yếu nhân khác trong tổng công đoàn đều là C.S.

Giám đốc ngành Tiêu học Cuba là 1 nữ đảng viên Cuba : Escalada Almeida. Giám đốc ngành Trung học, cũng là 1 đảng viên C.S : Pedro Canas Albril, Giám đốc Văn hóa Vụ là Antuna, C.S. Cũng vào sau thâu các sách giáo khoa để thay hết sách cũ, gồm toàn nhân viên C.S. Thiếu tá Cobela và Quevedo, C.S. được cử làm chủ tịch tổng hội sinh viên tại Đại học đường Havana, đã lọt hết các phần tử Q.G., và đặt Tổng hội Sinh viên Cuba vào Tổng liên đoàn sinh viên C.S. thế giới. Giám đốc các cơ sở báo chí, chiếu bóng, điện tử và truyền thanh đều do các nhân viên C.S. cầm đầu.

Bạn ở chung quanh là kẻ thù

Fidel Castro cảm thấy rằng những kẻ thù chính là bạn ở chung quanh. Những ý muốn của Castro không còn là lệnh nữa.

Castro, theo đúng lời hứa trước muốn phân tán các đại điền sản và phát ra cho nông dân. Nhưng, trái lại, ban Cải cách Điền Địa đã tập hợp lất cả số ruộng và gom vào thành những hợp tác xã, những trại sản xuất tọn điền do những cán bộ CS điều khiển. Đâu phản đối Castro. Castro than thở. Sở Cải cách điền địa, bộ kế hoạch đầu tiên của Castro, không phân phát 421.711 mẫu ruộng như đã dự liệu, nhưng đã giữ lấy hết những ruộng phì nhiêu và chỉ phát 38.000 mẫu bỏ hoang. Những ruộng tịch thu được, Sở giữ lấy hết và điều khiển việc trồng trọt. Mặt khác ruộng không được phát cho dân mà chỉ là giao cho dân giữ : dân không được bán ruộng đó, dân không có quyền sở hữu.

Tất cả các ngành hoạt động đều tổ chức lại hết theo đúng kiểu mẫu Nga xô, và trái ngược với chương trình dự định trước của Castro.

Những tin đáng để ý

Với những sự kiện ấy, mấy tin sau nầy, từng được đăng trong các số báo hàng ngày, đáng được để ý :

(Xem tiếp trang 4)

LÁ THƯ ĐÔNG KINH

VẤN ĐỀ GIÁO DỤC CỦA CÁC NƯỚC Á CHÂU

● Những ước vọng của anh em Sinh viên V.N. ở Nhựt

Bài của ĐOÀN VĂN AN

Hội nghị Bộ trưởng Giáo dục của các quốc gia Á Châu đã khai mạc ở Đông Kinh từ ngày 2-4-62 và đã bế mạc ngày 11-4-62. Về mục đích, chương trình nghị sự và kết quả của hội nghị có lẽ phái đoàn đại biểu Việt Nam sau khi trở về nước đã tường thuật lại rồi rằng.

Tuy nhiên, để quý vị độc giả Tự Do tỏ thêm về cuộc hội nghị quan trọng ấy, trong Lá Thư Đông Kinh kỳ nầy chúng tôi xin lược thuật lại các chi tiết, các quyết nghị và những vấn đề liên hệ đến ngành giáo dục của các nước Á Châu, nhất là Việt Nam đã cống hiến cùng quí vị.

I) Các Quốc gia đại biểu và mục đích của Hội nghị

Hội nghị Bộ trưởng Giáo dục Á Châu đã liên tiếp nhóm **họp đến 10 ngày**, từ ngày **2-4-62 đến ngày** 11-4-62 tại Văn **hóa hội quán ở thủ đô Đông** kinh. Trong số người đến tham dự, người ta thấy có các phái đoàn đại biểu của các quốc gia Á châu như Afghanistan, Ấn Độ, Hồi Quốc, Tích Lan, Nepal, Iran, Nam Dương, Mã Lai, Singapore, Phi luật Tân, Miến Điện, Thái Lan, Cao Mên, Lào, Hàn quốc, Trung Hoa quốc gia, Việt Nam Cộng Hòa v.v. Ngoài ra, cũng có các nhân vật đại biểu cho ủy hội Unesco, ủy hội Viễn đông kinh tế toàn Liên hiệp quốc, và rất nhiều đại biểu của các nước Âu Mỹ đều có tham dự hội nghị với tư cách quan sát viên.

Về phía Việt Nam Cộng Hòa chúng ta thấy có ông Ng-quang Tính Bộ trưởng Bộ Quốc gia Giáo dục là Trưởng phái đoàn, và 2 vị phụ tá là ông Lê văn Thân, Tổng Giám đốc, ông Đỗ bá Khê, Tổng thư ký Bộ Quốc gia Giáo dục.

Còn về mục đích của hội nghị Bộ trưởng Giáo dục Á Châu nầy thì có rất nhiều, như để kiểm điểm lại những kết quả giáo dục đã đạt được ở các nước Á Châu theo kế hoạch « Karachi plan » (kế hoạch nầy được ký kết tại Hồi quốc ở năm

(Xem tiếp trang 4)

TƯỜNG NGUYÊN-TỬ

Bi kịch 4 hồi

HỒI 1

Điện Cẩm Linh, 1958.

Kút-Xếp.— Ta vừa có thử bom nguyên tử mới, phải thử ngay. Nhưng phải chặn hoàng bơn Tư Bản, đừng cho nó thử nữa mới được. Vậy ta thử gấp, rồi chủ ra lệnh cho tất cả các đảng C.S. đã khám bom nguyên tử và đòi cấm thử bom kể từ ngày ta thử xong, nghe không ?

Gromyko.— Diệu kế !

Kút-Xếp.— (cười ha ha) Vì ta cũng tuyên bố tự ý đình thử bom. Để cho bọn tư bản nó mất mặt luôn. Nếu nó thử nữa, là nó chết. Mà nó sợ dư luận, nó không thử, nó lại càng chết. Ha ha !

HỒI 2

Tòa Bạch Ốc, 1959

Tổng Thống Mỹ.— Chết cha ! Nó lại thử loạt bom nữa. Mà nó lại tuyên truyền chặn đường mình mất rồi.

Cố vấn.— Mặc kệ ! Hễ có bom mới là mình cứ thử.

T.T.— Bọn Cộng sẽ chửi mình mất mặt.

Cố vấn.— Mình cứ thí nghiệm đại đi, rồi tuyên bố cũng tự ý ngưng thử luôn. Vì mình đại tân công hòa bình đi đến tài bình và ngưng thí nghiệm nguyên tử.

HỒI 3

Điện Cẩm Linh 1961

Kút Xếp.: Giờ mình lại cá bom nữa, thử 500 triệu tấn lận. Phải thử, cho sai chớ !

Gromyko.—Mệt quá ! Thiên hạ chửi mình chết ! Bọn đồng chí mình ở các nước cũng sẽ phủ nhận mình nữa. Ra ngoài sẽ khó ăn khó nói lắm đấy. Tại vì mình đã chửi bom nguyên tử nát ta rồi, mình cũng tuyên ngôn tự ý ngưng thử bom rồi.

Kút Xếp.—Mặc các những đứa chửi mình. Chúng chửi, nhưng chúng sợ bom là được rồi. Giờ mình cứ thử.

Gromyko.— Nhưng rồi bọn Mỹ lại thử nữa, thì chúng lại vẫn hơn mình.

Kút Xếp.— Yên chí ! Lần nầy ta có kế mới. Ta làm nó ngóc đầu lên không dậng, không còn dám thử bom nữa.

Gromyko.— Đại đồng chí có kế chi thú vị ?

Kút Xếp.— Đây ! Ta thử

(Xem tiếp trang 4)

TIN KHOA HỌC

Đầy đủ chi tiết về vụ phóng

Phi thuyền Ranger IV LÊN MẶT TRĂNG

● Máy móc lạ kỳ.— 20.000 bộ phận điện tử.— Cách thức tìm kiếm Mặt Trăng.

Phi thuyền Ranger IV Lên Mặt Trăng

Mũi Canaveral, Florida

Ngày 28-4 Hoa kỳ đã phóng phi thuyền Ranger IV lên không gian để truyền xuống trái đất những tấm hình chụp gần mặt trăng để thả xuống mặt trăng một bộc chứa dụng cụ khoa học.

Cuộc phi hành của phi thuyền dài 367.266 cây số. Phi thuyền có mục đích :

—Truyền xuống trái đất bằng vô tuyến truyền hình những hình ảnh đầu tiên của mặt trăng chụp gần.

—Thả được một bộc dụng cụ khoa học xuống mặt trăng; bộc dụng cụ đó sẽ truyền xuống trái đất suốt trong một tháng các dữ kiện về sự cấu tạo và tuổi của mặt trăng.

—Dọc đường cho các cuộc đổ bộ lên mặt trăng sau nầy do người điều khiển trong khoảng thời gian 10 năm hiện tại.

Suốt các giai đoạn gọi goãn tiên phi thuyền Ranger đã được phóng lên không gian và phi hành êm thấm như đã trù liệu. Tuy nhiên trong chuyến bay dài 65 triệng dặm hồ mới đạt tới mặt trăng, phi thuyền phải thực hiện mọi số động tác vận hành phức tạp.

Phi thuyền cân nặng 329 ki lô, ngoài bộc một lớp vỏ và cờ rom mỏng, đã được phóng lên mặt trăng từ một dàn phóng trên quỹ đạo.

Sau khi phóng phi thuyền lên được 16 triệng dặm hồ, thì dưới đạt sẽ đánh ấn hiệu để chấm lửa đọng cơ khi đã được nửa đường đến cho phi thuyền Ranger IV theo đúng đường viên tơi mặt trăng.

Chiếc phi thuyền phức tạp xây trang bị 20.000 bộ phận điện tử đã được Cơ quan Quan trị Hàng không và Không

(Xem tiếp trang 4)

Theo dấu Liêu Trai

MỘT SÁCH

Thượng-Sỹ CAO HOÀN

Cao Kham là con trai cả ông Viên ở Vô Song rất hiền dễ, nhưng chậm hiểu biết, nên theo học mãi cũng không đậu nổi khoa Hương thí.

Nhà đông anh em ăn học, cũng không được dư dật, nên ông Viên bắt Kham ở nhà giúp việc. Tuy không tỏ ra bất bình trước quyết định của cha mẹ, nhưng Kham còn luyến tiếc sự học dở dang, sự ngày sau thua kém anh em, lòng nặng mang nỗi buồn hầm hiu với khoa cử. Chàng lầm lụng xuống ngoài đồng, đầu muốn xem lại sách vở, cũng không có thời giờ.

Được vài năm, quên hết chữ nghĩa giả nhãy, đành cam phận dốt nát.

Buổi tối thường một mình ra hóng mát dưới rặng nhãn ở bờ đầm gần xã Lương Đống, ngồi thả câu tiêu khiển đến khuya mới về. Gặp dịp tiết Nguyên tiêu, trời lạnh lẽ buồi chân tay, nhưng Kham vẫn lủi thủi một mình ra bờ đầm như thường khi. Chợt nhìn thấy một chiếc quan thuyền bỏ neo gần bờ, tính cờ lại gần, dừng ngó hồi lâu không thấy có người, liền bước xuống thuyền chơi.

Trong khoang không có các vật dụng làm bếp, chỉ thấy thật nhiều sách vở, xếp ngăn nắp trong các hộp gỗ quý. Lại có tấm mền mỏ rọng trên mặt chiếu, chiếc gối xô lệch như vừa có người nằm. Liền bên đã bình rượu lớn, mấy chiếc ly bằng sứ cũ đã lên men.

Trời đang rét, khiến Kham quên cả giữ gìn, tự rót rượu uống luôn mấy chén.

Chất men thơm ngát mùi hoa rúc, càng xui kẻ thèm rượu uống thêm. Bắt gặp sáy lơ mở liền quẩn mền nằm, với tay lấy một quyển sách mở xem. Thấy chép sự tích những triều vua thuở trước, từ khi phát tích đến hồi đổ nát, kể hết sự thành bại tự đâu.

Kham bàng hoàng chợt tỉnh. Theo luận cổ, những vị vua chúa không mấy người giỏi chữ, thường xuất thân ở chỗ bình dân làm nên sự nghiệp. Nếu bảo rằng vì mình mà tranh ngôi vua, đã chẳng làm nổi. Nói là vì dân, vì nước mà làm vua, thì đầu không làm cũng không sai cố ép. Chẳng qua đựa thời thế, nhờ đúp may, hơn người ở c.S. khéo che đậy, mà làm nên vua, lập nên nghiệp lớn để lại cho con cháu. Nhưng con vua không theo được nghiệp cha, không đầu kín được cái tà tánh xấu xa thanh nhũng, lại bị mất kẻ buồn thời cơ khác cướp mất ngôi làm vua sung sướng.

Đến như kẻ sĩ trong thiên hạ, đầu muốn đem đạo thánh hiền cứu dân độ thế, nếu chẳng

(Xem tiếp trang 4)

TÁC PHẨM, TÁC GIẢ VÀ CÔNG CHÚNG

(Mẹp này mở ra dưới sự bảo trợ của Trung Tâm Văn Bút Việt Nam)

Một vài nhận xét về tình trạng bế tắc trong ngành tiểu thuyết Việt Nam

(Đọc trong buổi nói chuyện hàng tháng do Trung Tâm Văn Bút V. N. tổ chức tại trường Đại Học Văn Khoa Saigon, ngày 15-4-62)

Bài của NHẬT TIẾN

C) Bế tắc về vấn đề tiêu thụ Văn Nghệ phẩm

(Tiếp theo)

Cho nên, chỉ còn một lối thoát độc nhất là phải khuyến khích và nâng cao ý thức đọc sách của phần lớn độc giả. Phải có một chương trình liên tục phổ biến và hướng dẫn các độc giả tìm đọc các tác phẩm có giá trị cả về nội dung lẫn kỹ thuật. Như vậy đến lúc mà độc giả đã biết phân biệt sách hay sách dở thì mục nhiên bả lũ con buôn dầu cơ văn hóa hiện tại sẽ bị đào thải như một trận mưa rào quét đi sạch sẽ những bùn lầy và rác rưởi.

2) NGUYÊN NHÂN THỨ HAI : Là ở nhu cầu đọc (tiểu thuyết) hiện nay không phải là một nhu cầu cần thiết.

Thật vậy, sau khi thị trường tiểu thuyết mất đi một số lớn độc giả đã chạy theo các loại sách nhảm nhí bán ế lẻ đường thì thành phần độc giả còn lại là những độc giả trí thức có trình độ độc sách cao hơn, mà đông đảo nhất là giới công chức, sinh viên và học sinh. Tuy vậy số sách bán ra không phải vì các giới ấy mà bán được chạy hơn (tôi xin nhắc lại là nhiều lắm thì cũng

NÓI HAY ĐỪNG

Thử nhìn qua hiện trạng bưu điện Việt Nam

Nhiều người hằng năm, hằng thục năm, có khi suốt đời, không có việc gì giao dịch với Tòa án, hoặc Sở Trước bạ. Nhưng ít ai có năm lần không có dịp nhờn hay gửi vài bà là thư. Bởi thế, Nhà Bưu điện là mối cơ cấu công ích có liên hệ trực tiếp và thiết thực nhất tới mọi tầng lớp nhân dân, giàu cũng như nghèo, sang cũng như hèn.

Ôn cố tri tân, trước khi tìm hiểu tình trạng Bưu điện ngày nay, ta thử ôn lại Bưu điện ngày qua đã. Từ năm 1945 về trước, ở nước Việt Nam nhỏ, mỗi tỉnh thường có hai hay ba Bưu điện, rồi ít tỉnh có một nhà. Mỗi phủ, huyện ít nhất cũng có một nhà Trạm (Poste rurale). Mỗi tổng có một người phụ trạm ngày ngày đem thư từ Trạm đến tận nhà người nhận. Việc thiết lập các nhà Bưu điện các Trạm bậy giờ, không chỉ lấy tỉnh lỵ, phủ lỵ hay huyện lỵ làm địa điểm, mà căn cứ vào sự nhu cầu của nhân dân và sự thuận tiện của việc giao thông. Bởi thế nên trong tỉnh Nam định (Bắc việt) trên con đường 45 cây số, từ tỉnh lỵ đến mé biển, có đến ba nhà Bưu điện là Nam Định, Lạc quản và Trà lũ. Người dân ít khi phải đi quá 15 cây số để gửi một bức điện tín hay lĩnh tiền một bưu phiếu. Còn việc đến nhà Trạm mua một cái tem, gửi một là thư, ít khi phải cuốc đến 8 cây số. Việc nhận thư thường thì cứ ngồi yên ở nhà, có các viên Phụ trạm ngày ngày đưa đến tận tay.

Trong thời khoảng 1946-1954, hệ thống giao thông này hầu như bị phá hủy gần hết. Từ năm thái bình trở lại 1954, Bưu điện cũng như các ngành khác, được tái thiết tái lập dần dần.

Cho đến hôm nay, tháng 4 năm 1962, nghe đâu mỗi tỉnh thường chỉ có một nhà Bưu điện ở tỉnh lỵ, mỗi quận chỉ có Bưu điểm (tức là Trạm ngày trước) ở quận lỵ. Thông hoặc có tỉnh nào có đến trên một nhà Bưu điện, quận nào có đến trên một Bưu điểm, trường hợp này cũng là hiếm có lắm vậy.

Cũng việc phân phát thư từ? Một ông Tự trưởng Bưu điện tỉnh cho chúng tôi biết rằng Nhà Bưu điện hiện nay chỉ phụ trách việc chuyển phát thư từ báo chí đến Bưu điểm quận thôi. Rồi các nhân viên xã lục nào đến quận thì nhận đem về xã. Xin nói ngay rằng nhân viên này của xã không có trách nhiệm như các ông phụ trạm ngày xưa. Họ chỉ đến quận nhận một là thư từ (không nào nhỉ đem về bỏ ở trụ sở xã, chứ họ không có trách vụ đưa thư đến tận nhà trao tay cho người nhận rồi lấy chữ ký vào sổ phát thư, như hồi 1945 trước. Thành ra ai biết, hoặc ngẫu nhiên tình cờ, hoặc do người quen mách bảo, là mình có thư ở xã thì đến mà nhận, không thì thôi. Chính kẻ viết mấy dòng này là một nạn nhân của hệ thống phát thư thiếu khoa học ấy. Cả lần bì nhận được mấy mươi (!) nhận một là thư, do một người quen cầm từ xã về, coi nhặt ăn đồng ở ngoài bì thấy rằng thư đã mới về đến cơ quan xã đó gần hai tháng thôi mà! Thế cũng còn là may. Chậm còn hơn không. Biết đâu chẳng có những là thư đã từng đi mấy vì gió, cượt suối băng ngàn hàng trăm hàng ngàn cây số, lục về đến xã bị chết ngạt không đến được tay người nhận, mặc dầu chỉ cách quãng đường trên dưới một oai ngàn thước là cùng.

Thư từ thế, thì báo chí cũng thế. Sống giữa thế kỷ nguyên tử, phản lực nay, người dân quê, thành phần cốt cán của một quốc gia dân tộc, không có phương tiện đọc nhật báo hàng ngày, nghĩ cũng thiệt thật lắm vậy. Tờ nhật báo in giá 2đ phải trả tới 3đ mới được làm chỉ sử hữu một ngày. Kẻ cũng đã cay, nhưng cũng còn may, mua ở chỗ nhà được người mua nó ở tỉnh lỵ hay quận lỵ. Chứ nếu người thôn quê ngồi yên ở thôn quê, đã mỗi ngày có phương tiện bả ra đến 30 ba mươi đồng, hoặc hơn nữa, cũng không bao giờ được đọc nhật báo hàng ngày. Mà tờ báo đối với đời sống chính trị, kinh tế, văn hóa, xã hội của mọi tầng lớp nhân dân như thế nào, ai mà không biết? Vì khiếu cảnh con người thôn quê bấy nay đã chịu đựng khá nhiều thiệt thòi. Không nên để ho thiệt thòi nữa, thiệt thòi mãi.

P.Q.M. (Quảng ngãi)

(Mai tiếp)

Thảo luận về « Giải trí trong xã hội ngày nay »

NGƯỜI DÂN LAO ĐỘNG GIẢI TRÍ Ở ĐÂU ?

Coi vậy mà vấn đề giải trí không phải là không cần thiết. Tôi không có tài lý thuyết, tôi chỉ nêu lên một vài thắc mắc cho trường hợp riêng tôi. Là một lao động, nhà Chín con. Tôi không dám nghĩ đến « giải trí » đắt tiền làm gì, như chiều đi xi-nê hoặc riêng mình ngồi quán giải khát. Mà tôi chỉ mong được có một nơi « để thở » để trong cái mùa « nực nội » nầy dẫn bầy con đại đi tìm một chút không khí... chứ cái « Ô chuột » của tôi, không biết con phải làm cách nào cho chúng nó có chỗ mà nằm đâu. Con nít mà bỏ rọ nó trong một gian nhà hẹp tế, không sao được, nhất là trời hầm hập như thế nầy! Chả lẽ mà ngày tôi phải thả nó ra ngoài lề đường. Trong lúc học, thì nhóm bầy trẻ tôi đều mỗi đứa có chỗ cho tôi « trút bớt » trách nhiệm nhờ các nhà vườn. Nhưng lúc bãi trường này, thì thật là khó xử quá. Cho chúng đi học lớp hè ? Tiền đâu có. Ngày thường tôi có lệ chiều chiều là dẫn chúng vào các công viên lớn như vườn Tao đàn, vườn Bách thú, hay bến Bạch-Đằng. Vườn Tao đàn thì buồn hiu, lũ trẻ lội bộ xa quá. Chỉ có chỗ hơi vui vui cho lũ bé là Vườn Bách thú, nhưng từ hồi Vườn ấy đóng cửa bán vé lũ con tôi dứa nào cũng phải trả một đồng... thì tôi phải chay ngay, không dám leo hành vào đó nữa. Chỉ được có ngày thứ năm là « thả giàn », nhưng ngày thứ năm mà « mở cửa thả giàn », cho nhóm lao động thì cũng như không có mở. Chúng tôi là dân lao động thì chỉ có ngày chủ nhật là nghỉ việc, còn các ngày khác bầy giờ mới về nhà, mệt cả con người, làm gì dẫn con vào đó, trong khi 7 giờ chiều là họ đóng cửa. Ngày « thả giàn » cho lao động mà thử ai lên đó xem, thấy vườn rộng mà vắng hoe. Ngày lao động nghỉ là ngày chúa nhựt kia mà! Thành ra thiếu ý của vườn, thì không giúp đỡ gì được cho đàn lao động của chúng tôi. Kéo nhau ra bến Bạch Đằng, vào chiều thứ bảy, thì ôi, người ta đen đặc đến nỗi không thể nào ngồi nổi. Chúng tôi là dân lao động thì chỉ có ngày chủ nhật là nghỉ việc, còn các ngày khác bầy giờ mới về nhà, mệt cả con người, làm gì dẫn con vào đó, trong khi 7 giờ chiều là họ đóng cửa. Ngày « thả giàn » cho lao động mà thử ai lên đó xem, thấy vườn rộng mà vắng hoe. Ngày lao động nghỉ là ngày chúa nhựt kia mà! Thành ra thiếu ý của vườn, thì không giúp đỡ gì được cho đàn lao động của chúng tôi. Kéo nhau ra bến Bạch Đằng, vào chiều thứ bảy, thì ôi, người ta đen đặc đến nỗi không thể nào ngồi nổi.

Bài của T. C. P. (Giadinh)

nghệt, không chỗ đi.

Sự « Tổ chức », nếu có thể nói là « tổ chức », tôi muốn nói đến sự sắn sóc của nhà hữu trách dường như lúc sau nầy hời hợt quá, nếu không nói là đã xao lãng. Tôi muốn nói đến cái thiếu kém giáo dục công dân của dân chúng phần đông, họ ăn bậy, vứt rác, dơ bẩn hết sức, tôi lại còn cái nạn xe máy, xe cố đông cơ, xe Vespa... họ vẫn vứt trên bờ vòng chỗ mà dân chúng đi chơi, thả lỏng con trẻ nô đùa... Thật nguy hiểm

(Xem tiếp trang 4)

Chuyên chữa Sởi-Đậu

Nhà Thuốc PHÚC-AN-ĐƯỜNG

Đông Y Sĩ Dương-Q-Hậu

Kế nghiệp Cụ Lang Tân

Trước ở phố Huế (chợ Hôm Hàng) nay mở tại 267 Nguyễn thiện Thuật Saigon (Gần Vườn Bà Lan) Nhà thuốc Gia Truyền chuyên môn chữa Sởi-Đậu được nhiều tay thiện.

Hợp với người mình, công hiệu và dễ dùng hơn thuốc Âu-Mỹ:

MORINDOL : Trị đau máu
COQUELUCHINE : Trị ho gà
MORINDA NERVA : Trị mất ngủ, bồi dưỡng thần-kinh và trí-tuệ
HEMOPTYSOL : Trị thổ-huyết

Đông-Y-Dược Cuộc

Đồng-bào sẽ thấy mua tại nhà thuốc tây

Giấy phép Bộ Quốc Gia Giáo Dục số 2511 HTHV/KHT/M

Tr. Kế-Toán (Việt Pháp, Mỹ) Bưu-Đăng

154A Đại lộ Hiền Vương — Saigon

Chuyên luyện Kế toán viên và Kế toán trưởng. (Thực học cần có học lực từ Đệ Tứ trở lên) Bảo trường có nhà phòng riêng nhận giữ sổ Kế Toán hợp pháp cho các doanh thương và nhận giới thiệu những Kế Toán viên giỏi, đức hạnh do trường bảo đảm sinh viên và chuyên môn.

2 LỚP MỚI | Học sáng 16-4-1962 | Học tối 30-4-1962

Trời ngó lại !

Các bịnh phong tình bứt liền, mau phát hay dọc chập vào cốt, không biết thông thuốc phải chết oan, hay là không hết dứt, rồi cũng phải uống SƯU ĐỘC BẢ ÚNG HOAN « ÔNG TIÊN » vì nó trị dộng tận gốc, tuyệt nọc khỏi cần trừ căn. Cần 30 năm ai ai cũng điều biết.

Hỏi các tiệm thuốc Hoa Việt Saigon 228 — Lê-thành-Tôn
Đ.d. S Nguyễn-Hoàng-Hoanh

SỬA SẮC ĐẸP !

Mặt bị mụn cơm, hột cơm nhiều nhận Chữa khoản cam đoan trên giấy tờ, mịn đẹp không seo, mới lấy tiền miễn đặt cọc tiền trước. Tàn nhang, trứng cá, nám nắng, nám đỏ, sần sùi, vết đen, mụn đậu, loang ben. Muốn khỏi bệnh và dược nước da hồng ngày tươi sáng giờ được mau da suốt đời không có bệnh như trên, xin mời lại ! Đông Y-Sĩ kiêm Đông Dược Sĩ Nguyễn-Văn-Thịnh

Mắt hột, lông quặm lâu năm chữa khoản hết bệnh mới lấy tiền, miễn trả tiền trước.

NHỨC ĐẦU, ĐAU ÓC, NẶNG ĐẦU, MỎI CỔ

Chữa 5 phút khỏi hẳn — Giá 50$

Nếu không xin miễn trả tiền

Giờ tiếp khách: Sáng từ 9 giờ đến 12 giờ — Chiều 2 giờ đến 6 giờ

Tại 241 Đường TRƯƠNG-MINH-GIẢNG — SAIGON

ĐÔNG Y - SĨ **VŨ-DUY-THIÊN**

612/138 Phan đình Phùng (Đường Bàn Cờ) Saigon (Hẻm, cửa Kỹ Viện đi vào gần trường Lam Sơn)

Hành nghề từ năm 1924 ở Nam Định và Hà Nội.

CHUYÊN CHỮA : ĐÀN ÔNG : Thận hư, dương-sự-kém, liệt dương, tinh-bất-cố, mộng-tinh, di-tinh.

ĐÀN BÀ : Kinh-kiu, huyết-kém, muộn-sinh-đẻ.

CON GÁI : Kinh không đều, đau bụng.

TRẺ EM : gầy yếu, cam sài, Mọi chứng. Các bịnh : phổi, ho lao, sán mãn, tỳ-hư bao tử, ngoại cảm, nội thương v.v.

Giờ làm việc từ 7 giờ sáng tới 6 giờ chiều, chủ nhật không nghỉ. Thư và ngân phiếu đề : Vũ duy Thiên 612/138 Phan đình Phùng Saigon.

BENAPAN SIROP — XI-RÔ BENAPAN

Chuyên trị:

XUYỄN, AN THẦN TRẺ EM, KHÓ NGỦ HO CƠN, HO GIÓ, NGỨA, NỔI NHỌT DAY

BÁO CHÍ BARO DƯỢC SINH

Science sans conscience n'est que ruine de l'âme

LẬU dặc và MAI dặc, tích-ứ lâu năm trong cơ thể, làm bể tắc cơ quan sinh lý. Hiện có nhiều người dùng THÔNG-THẦN-DƯỢC hợp với PHONG THẤP DƯỢC (tức là TTD. dặc biệt), đã dứt nọc dặc và SINH CON. Bảng Dược Sỹ HOÀN-SINH (VÕ-ĐỨC-THẮNG) 469-B, Lê-văn-Duyệt SAIGON.

Đặc-biệt NÚT SINH-TỐ NGUYÊN-CHẤT ĐỂ RIÊNG

THUỐC BỔ MỚI **Activit**

Cộng với cốt gan bò tươi của Hòa-lan

Bội bổ trí nhớ - Tăng cường sinh-lực, Dưỡng thai - Sau khi sanh - Trẻ em mau lớn

SỨC SỐNG của người dân

(Tiếp theo trang 2)

thật là ông trời ông « piocer » anh vào chỗ treo.

Vừa nói câu nầy, thầy Tư ôm chầm lấy tôi lắt qua lắc lại như có vẻ thân mật hơn xưa. Thầy lại tiếp :

— Nói đi! Anh đã tụi tôi « gây » hoài sao ?

Tôi đáp :

— Được rồi ! Các anh nói chuyện nghe « hấp dẫn » lắm. Nhưng có điều tôi muốn nói rõ là : Mình nên hiểu cái nghĩa chữ *chánh phủ* như thế nầy : Chánh phủ là hiện pháp và quốc hội, hợp với hai hệ thống tư pháp và hành pháp. Từng ấy cơ quan đưa ra việc gì là việc đó của chính phủ. Còn một Tổng trưởng, một ông chánh ấn, một quản trưởng, một dân vệ v.v... chưa phải là chánh phủ. Một viên chức thanh liêm trong một chánh thế lạc hậu của phong kiến là một vấn đề. Một viên chức tham ô trong chánh thể cộng hòa là một vấn đề khác. Và chủ ý đừng nói tới *đời tư*; chỉ nói tới *đời công* mà thôi.

Thầy Tư nhảy nhổm lên, vỗ tay cái « bách » nói rằng :

— Thế là chúng tôi đúng và mục đích của chúng tôi là trách những người đã được chọn vào làm việc « công » lại làm « cong » cả việc mà sao lại trách chánh phủ khó ? Thế thôi!

(Mai tiếp)

Kính mời Mọi Giới Đồng Bào cùng đọc, cùng viết, cùng góp ý kiến xây dựng

Nhật báo TỰ DO

Tiếng nói của người Việt tự do

GIỚI THIỆU

Được tin nhà đồng nghiệp Nguyễn Văn Minh tức Hạnh Lâm, 23 Đinh tiên Hoàng Dakao Saigon, xuất bản cuốn

« Dược tính chi Nam »

có đưa tới viết bài giới thiệu. Tôi xin giới thiệu cùng đồng nghiệp, người yêu nghề thuốc và bệnh nhân.

Đông y sỹ VŨ DUY THIÊN
612/138 Phan đình Phùng Saigon

Sanh lợi — Có lời ngay

Có một số Tiệt Khoán Đại Tự Cổ Phần Chứng Khoán Cần sử dụng bán lại số 100 ngân đến với triệu đồng. Thêm hưt lợi hàng tháng bảo đảm.

MỸ-KIM : 8 Ngô tùng Chân (Ngã sáu) Saigon BT. 21.980 (Mua Bán, Vay-Mượn, Cầm-Thế, Sanh-Lợi Bán-Gấp, Villa Phố Bán).

Tác phẩm, tác giả và công chúng

(Tiếp theo trang 3)

Những người quan tâm đến ngành tiểu thuyết vẫn chờ đợi một sự cải cách lớn lao. Nhưng hình như ai nấy đều có vẻ thụ động nếu không muốn nói là thờ ơ. Tuy vậy, không phải vì thế mà ta có quyền kỳ vọng ở một tương lai sáng sủa và tốt đẹp hơn.

4) Mỗi nhiều giải văn chương để tìm những văn tài còn ẩn, những tác phẩm giá trị còn chờ đợi trong bóng tối.

5) Chính phủ mua giúp sách hay có giá trị để tư tưởng và văn chương.

Riêng đề nghị này xét ra thực tế nhất, vì có thể trực tiếp nâng đỡ các tác giả và những nhà xuất bản đang ở trong tình trạng khó khăn. Nhưng điều cần thiết là phải mua xứng đáng với tiềm thế của nhân dân đóng góp. Vì nhất là sự giúp đỡ nầy phải được đặt ra thành thông lệ, có qui ước, có văn liệu để công việc được diễn hóa liên tục.

Sau hết về phần các nhà văn trong tình trạng hiện tại đã mơ ước những gì ?

Điều trước nhất là Văn nghệ sĩ mong mỏi nhà cầm quyền sáng suốt và thần tượng hơn trong vấn đề kiểm duyệt. Cái tâm lý gạch con 100 cầu đã không lợi ! cầu cá ảnh hưởng đến trách nhiệm của người kiểm duyệt không còn là một tâm lý thích hợp cho hoàn cảnh hiện nay nữa. Người làm văn nghệ ước ao được giữ vai trò chủ động của mình trong khi sáng tác, được nói lên tiếng nói trung thực của mình với độc giả, và mong được thoả thành thiên chức của mình trong bầu không khí bầu hoan và cởi mở.

Các nhà văn cũng mong mọi được viết và ấn hành tác phẩm của mình với những phương tiện dồi dào, rộng rãi, quyền lợi tương xứng với sự làm việc, nhất là không bị giới gian thương chèn ép, bóc lột trên công trình sáng tạo của nhà văn và trên tiền của độc giả tiêu thụ.

Nhà văn cũng lại mong ước rằng khi các tác phẩm của mình đã in ra sẽ được phổ biến sâu rộng trong đa số quần chúng. Bởi vì đối tượng của nhà văn là quần chúng. Một tác phẩm in rồi không đến tay người đọc, khác nào một công trình xây dựng bị bỏ hoang phế rồi tàn lụi dần đi trong sự quên lãng của mọi người.

Và sau hết, trong tình trạng sinh hoạt lẻ tẻ, riêng rẽ của giới làm văn hiện nay, các nhà văn mong mỏi sẽ tiến tới một sự kết hợp bền vững qui tụ tất cả những người viết vào một tổ chức sáng suốt và vô tư để bênh vực các quyền lợi mà từ trước đến nay nhà văn vẫn bị thiệt thòi. Thật ra nguyện vọng nầy chẳng phải là một nguyện vọng mới mẻ gì. Nhìn lại quãng thời gian qua, ta thấy Đại hội Văn Hóa Toàn quốc năm 1957 đã dự tính thành lập một Tổng Hội Văn Hóa với những chương trình dự tính nghe thật lớn lao và hấp dẫn. Nhưng vẫn đi xây dựng sự kiện lớn lao trên cần bàn sơn đồm, phiến diện, nặng về công thức và giai đoạn, nên sau năm năm trôi trôi qua, Đại hội chỉ vang lên được một tiếng khô khan rồi chìm lìm đi ngay trong sự quên lãng.

Thật ra muốn tạo được một nguồn sinh khí làm thay đổi bộ mặt buồn nản, u ám hiện nay của ngành tiểu thuyết nói riêng và toàn thể giới văn nghệ nói chung, không phải một cá nhân hay một tổ chức nhỏ hẹp nào có thể làm được. Bởi vì trong công cuộc xây dựng lợi ích chung, cần phải dấy hội ở tất cả mọi người một tinh thần trách nhiệm sâu xa, một ý thức đứng đắn và cởi mở, một nỗ lực thường xuyên, không chân chứ thụ động, không bề phái, không vị kỷ, không tranh chấp những quyền lợi riêng tư nhỏ nhặt và nhất là phải đẹp bỏ tính thành kiến và nghi vấn là hồ chia rẽ sâu xa làm tan rã và sụp đổ mọi công trình tốt đẹp.

Nói chung, nhà văn Việt Nam hiện tại mơ ước một ngày mai sáng sủa và tốt đẹp hơn, một ngày mai có những luồng gió mới quét sạch rác rưởi làm vướng chân người hiện tại đồng thời mở đường khai lối cho những thế hệ nối tiếp có phương tiện có điều kiện xây đắp một tương lai văn hóa của dân tộc.

Saigon ngày 1 tháng 4 năm 1962

NHẬT TIẾN

ĐÂY ... ESSO

dấu hiệu mới của năng-lực

ESSO SẢN-PHẨM ESSO BÁN CHẠY NHẤT THẾ-GIỚI

Thuốc nhỏ mắt MYCOL

Ngừa và trị CÁC BỊNH ĐAU MẮT

• ĐỎ MẮT
• NGỨA MẮT
• MẮT ĐỎ, CHẢY

Đã Số Phí Hồng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ - Kho Sách Xưa Quán Vện Đường

TỰ DO

TIN TỨC TIN TỨC TIN TỨC TIN TỨC

Thủ đô và các tỉnh

BÁC SĨ THƯỜNG TRỰC

CHÚA NHỰT 29-4-1962

Tờ : 13 gờ đến 6 giờ sáng hôm sau

B.S. Lưu-đình-Thụ 57, đường Phùng-Hưng Cholon
Cao-xuân-Cẩm 23, A đường Phan-thông-Tài Saigon
Lê-phước-Huy 345, đường Trần-quý-Cáp Saigon
Nguyễn-tường-Vân 93, đường Trần-văn-Thạch Saigon

THỨ HAI 30-4-1962

TRƯA : 13 g. đến 15 g. CHIỀU : 19g. đến 6g. sáng hôm sau

B.S. Vũ-minh-Ngọc 76, đại-lộ Đông-Khánh Cholon
Nguyễn-đức-Quảng 15, đường Ly-thành-Nguyên Cholon
Trần-văn-Ninh 161, đường Võ-Tánh Saigon
Nghiêm-thị-Thuần 480, đường Võ-di-Nguy (Phú nhuận)

★ Lễ chuyển giao các dụng cụ thủy hiệu và truyền tin của chính phủ Anh rộng chính phủ Việt Nam. SAIGON. — Sáng 27-4, mở buổi lễ chuyển giao các dụng cụ thủy hiệu và truyền tin do Chính phủ Anh quốc viện trợ theo kế hoạch Colombo cho Việt Nam, trong chương trình viện trợ thông qua viện trợ Công Kinh đã được ký kết tại Tự Thất Cư, 52 Bến Chương Dương Saigon, dưới sự chủ tọa của ông Nguyễn văn Diệu, Bộ Trưởng Công Chánh và Giao Thông. Hiện diện trong buổi lễ này, có các vị Đại sứ Anh Quốc, Trung Hoa Dân Quốc và Úc châu. Lợi cùng một số lớn nhân viên các cấp của Bộ Công Chánh và Ngoại giao đoàn.

★ Tỉnh Bình Tuy có một nhà máy lạnh. HÀM TÂN. — Nhân mục đích giúp cho Ngư Phủ có nơi chứa cá được bảo đảm. Nhà Ngư Nghiệp vừa cho thiết lập tại Tỉnh Bình Tuy một nhà máy lạnh đủ 20 thước và ngang 8 thước, trong tác xây rất sẽ được hoàn tất vào cuối tháng tư này với một ngân khoản trên 800.000$00 do chương trình USOM trợ giúp. Nhà máy lạnh này, được xây cất bởi cánh ngư nghiệp và được trang bị các loại máy móc tối tân có thể chứa được 10.000 T cá tươi trong một tiếng lễ mà không hề bị hư hại.

V.V.H.

★ Xe chở cây dựng hàng rào chắn lược bị lật một chết, 9 bị thương. — KHÁNH DƯƠNG. — Hồm 22 - 4 một xe đông bào Thượng thuộc quận Khánh Dương (Khánh hòa) đi từng chặt cây và dựng hàng rào chắn lược. Trên đường về xe khởi chạy Mr Rack độ 5 cây số, tài xế cùng xa Dodge của quận vô ý thế nào để xe bị nhào nhiều vòng xuống hố. Ít nạn nạy làm một đồng bào Thượng bị chết tại chỗ là Y'Khiu và 9 người khác bị thương nặng : Y wing, Y'Dơi, Y'Bras, Y'Onah, Y'Hnul, Y'Ghuyn, Y'Bah, Y'Dick, Y'Dhai.

Các nạn nhân được xe một tư nhân ở Ninh hòa chở và bịnh viện bảng bố.

T.G

★ Xét xe tắc xi gặp nhiều thuốc trụ sinh. — GIA ĐỊNH. Chiều ngày 26-4 khoa trưởng hiểu tranh gạc tức đường gia đình trụ Đặp Hiền (Gia Định) thấy có chiếc xe tắc xi chạy ngang qua tỉnh nghỉ có chở đồ gạo, nên đón lại xét gặp nhiều thuốc trụ sinh.

Hiện chưa rõ xe thuốc này chở đi đâu, người chủ thuốc ngụ tại đường Hùng Vương (Tân Nghĩa) và chiếc xe chở thuốc trụ sinh được đưa về bốt xét hỏi.

★ Thình nguyện ngày 1-5 của bạn hàng trong 7 chợ ở Đô thành. — ĐÔ THÀNH. — Lúc 18 giờ ngày 26-4, bạn hàng 7 chợ Sàigòn, Cầu ông Lãnh, Cây Mười, Xóm Chiếu, Ba Queo, Phú Nhuận, và Đa Kao có triệu tập một cuộc đại hội lấy thương tại trụ sở Tổng Liên đoàn Lao Công Việt Nam, số 14 đường Lê văn Duyệt Saigon để lập một bản thỉnh nguyện gồm các điểm :

— Xin chính quyền cấp phát Phải lại cho nghiệp đoàn bạn hàng chợ.

— Xin chính quyền sửa chữa lại một số đường cống trong không chợ để tránh sự ngập nước trong mùa mưa.

— Xin nhà thầu thầu phần xây tiêu hoa chỉ trong những ngày các sạp không có hàng bán (Chợ An Đông).

—Yêu cầu Đô Trưởng cho phép ghi trong điều hiệu sách : cho đóng thuế lưu chi trên phần bước bán mỗi tháng (Chợ Cầu Ông Lãnh).

— Yêu cầu miễn thuế môn bài cho những người bán cá ngoài trời (Chợ Bàsse).

N.G.

★ Phải chăng vì ma men nhập sân rại ngăn.— KIỆN PHONG.— Trong số bốn ngày 26-4-62 chúng tôi có loan tin vấn đề vô tại ngăn lưu chúng cùng rạp trên không đường Bắc Cầu Lãnh Kiều Phong, nay chúng tôi thức thập thêm đây đủ chi tiết sau loan đăng nơi bản báo đọc. Theo sự điều tra riêng của chúng tôi thì vào đêm nhật ngày 26-4 vào khoảng 14 giờ, 50 các ông Nguyễn bá Hội hiệu trưởng, trưởng tiểu học Hồng ngự, Ng. đình Vũ hiệu trưởng Phạm v Mai hiệu trưởng Cao đẳng Kinh quốc nhân, Nguyễn phước Hiền giáo viên, Trần văn Hà cán bộ C.D.V Nguyễn hữu Hoàng nhân viên Công Chánh, Đỗ văn Tâm nhân viên thuế vụ và Phạm văn Diệu thầm sát viên.

Mấy ông nói trên sau khi chén thù chén tạc với nhau tại chợ Cao lãnh bèn lên chiếc công xa hiệu Jeep VN 3955 đi ra bến bắc Tân Tiến để qua Hồng Ngự. Xe xây đi với tốc lực khá nhanh và khi vòng qua khúc miễn trời sanh cách cầu Cái Tàm 150 thước thì không hiểu ông tài xế lái thế nào mà để cho xe leo lẻ và lật nhào tùa xuống mương lộ phía mặt.

Sau tai nạn cùng rạp xảy 2 ông : hiệu trưởng Nguyễn bá Hội và Cao by Kinh bị xe đè nặng và chết tại chỗ, ông Trần văn Hà tắt thở sau khi đến bịnh viện.

6 nạn nhân khác là : ông Nguyễn đình Vũ, Phạm văn Hai, Nguyễn hữu Hùng Đỗ văn Tâm, Nguyễn phước Hiền và Phạm văn Diệu đều mang thương tích nặng nề mà mau trên gưởng bịnh.

(N.L)

(Tiếp theo 1 trang 1)

Nhưng, quyền lợi — hiểu theo nghĩa hẹp — ở kết lý thuyết thành một khu đi lại qua phiên (nhưng có hàn thành ra không bảo (klokphèn) nhau làm đại diện, mà đại lý trong ? chăng như đã nói trên. Trong thời gian ấy, họ có thể hưởng nhiều mối lợi, mà có rằng hơn cả là mối lợi bù thêm được với tư cách đại diện, tư thế làm một con toán. Mất ngày Nhà T ong tiêu thu, khoảng 5000 tờ báo, nhà Thống Nhất gởi báo ra tỉnh gần 1470 một tờ ? người đại diện được đường nhiều chia lại cho 3 đại lý kia với giá 1850 mỗi tờ, như thế có mối thắng hạ đường hương : 0810 x 5.000 tờ báo x 20 ngày = 13.000 đồng : trừ cước phí, nhân công đi — cho là không 6.7 ngàn đồng ? thì họ cũng còn được hưởng chưng đại diện là 6.7 ngàn đồng.

Trước đây, đã từng có nhà sách muốn vào làng «đại lý» mà không được ; chẳng hạn như trường hợp tiệm Tân Hưng (ông chủ tiệm này đã từng cộng Thông thư kỹ Nghiệp đoàn nam nay như có nói ở một đoạn trên)... Vì một mặt khác, có mấy hiệu sách đã phải bỏ cuộc vì lỗ lã quá « đại lý », kể 4 vạn, người 2 vạn. Các tiệm như Đông Hà, Phước Thành, Văn Văn, Minh Tân có lẽ biết rõ chuyện ấy và điều này chứng đã được tiết lộ cùng cả các phiếu bọp đồng người.

Chín đại lý sách trên lại chia khu vực với nhau—như kiểu các phòng ấp ở thời xưa hoặc các khu vực ảnh hưởng trên trường quốc tế hiện nay ! — Các hiệu sách không được qua làng « đại lý » và các người bán sách, lẻ phải tập trên khu vực nhất định mà tới lấy báo ở một trong 9 nhà đại lý trên. Khốn nỗi, các đại lý lấy lại không bao bao thêm cung một giá. Và tại nhiều lá mối người mua sách, phải bỏ thêm nhiều tiền, các hiệu sách và các người bán báo là nhiều khi tỉn-ng thế lấy bao thêm nhà vực như đã đề đuổi. Do đó, nhiều chuyện rắc rối và nhiều cảnh não lòng đã xảy ra.

Những chuyện rắc rối

Gần đây, có một nhà sách ở Phương Sơn bị Nghiệp đoàn bắt bớt phải lấy báo ở Kim Anh với giá 2đ.20 một tờ, thay vì lấy ở Thanh hoặc Minh Tân với giá 2đ mỗi tờ, mà ông đã ký với thiếu Nghiệp đoàn, chưa lấy báo ở Minh Tân với giá 2đ mỗi tờ, mà ông đã ký với thiếu Nghiệp đoàn. Phải tới lấy tại Văn Văn với giá 2đ.20 một tờ. (Hiệu Văn Quang ở đường Nguyễn-Thông đã bị bắt được phải tới lấy báo đã Đông Hà với giá 2đ.20 một tờ !

Những cảnh não lòng

Thương tâm hơn cả là một số trường hợp những người bán báo là đồ đường hoặc tàn tư gia. Một bà góa, khoảng ngoài 60 tuổi, trụ bằng chân nhỏ, tay đưa bán cho khách hàng mà cái tiền cái kẻ khách cần, chẳng thực là cảm động. Thái độ của bà đối với khách hàng cho chưa đáng đi ngày cho bằng cố với ông bà chủ tiệm sách mà bà phải tới lấy báo để sống và bán lẻ : Khóa xum.

(Tiếp theo 2 trang 1)

(Xem một cuộc tuần hành vĩ đại được tổ chức tại Công Trường Độ ở Mạc Tư Khoa với hàn mặt triệu cuốn lịch sử thu phương diện hình trước mặt XII Tu lin, đã biểu dương lực lượng binh bị, trong cuộc diễn hành duyệt binh gồm có lực quân, chiến xa, trọng pháo, tối mới đến các phái đoàn đại diện các khu đảng các tổ chức văn hóa, trong khi mặt không trung các phi cơ đủ loại từ quanh tạc cơ đến khu trực cơ lượn ở trên đầu đoàn người diễn hành. Nhưng qua phía bên kia cuộc biểu tình tuần hành mừng ngày lễ lao động 1-5 ngày trên công trường Cách Mạng, người dân Mạc Tư Khoa thời nhọc, ăn mặc lam lũ đương chen chúc nhau để mua lấy một vài thứ hàng hóa không bị hạn chế [illegible].

Ngày lễ lao động 1-5 với cuộc diễn binh, với những chiến xa, những phi cơ, với những người dân nhọc mệt. Quả thật con đường chuyển biến đã quá xa với tinh thần của ngày quyết tại Hội nghị Bruxelles 1891.

Nhưng chính vì những chuyển biến, những lạm dụng chính trị, mà giới cần lao lao công cần phải ngó lui trở lại những bước đường tranh đấu cũ với tinh thần nào đã đưa tới sự công nhận ngày lễ lao Động 1-5 như ngày nay. Nếu mục phiêu « ngày 1m việc tám giờ », với « lưỡi lao động » vô ngày 1-5 trở thành một ngày lễ chính thức, hiện thời tại nhiều quốc gia đã hầu như là một chuyện quá thường ! ai con đề ý, thì người ta lại công phải nên nuôi dưỡng và nếu cao cái tinh thần huynh đệ giữa mọi người, và với ngày lễ Lao Động 1-5 phải đem lại cho phong trào một ý nghĩa cao cả như đã nêu lên ở Hội nghị Bruxelles 189 (điểm 2) ngày mà giới cần lao trên toàn thế giới phải tuyên bố « ưng hộ sự bảo vệ hòa bình giữa các quốc gia » đề kết an những đã tôn và dân mưu xâm lăng của những quốc gia tự đeo ấy nhân hiệu « vô tôn chuyên chế » đương công khai mở các cuộc xâm lăng bằng lối dân nhập, phá hoại, khủng bố... như hiện thời tại bán đảo Đông Dương.

Có như vậy ngày lễ Lao Động 1-5 mới giữ mãi được tính chất cao cả của nó, mà hướng dẫn các cuộc tranh đấu cho quyền lợi của giới cần lao trên con đường chân chính, với đầy đủ tinh đoàn kết hết thảy các giới đề phục vụ hòa bình cho nhân loại.

TỰ DO

(1) Theo tài liệu trong Ngượt san Echo số tháng Năm 1948.

Đề sống một đời sống tự do, hãng ngày các bạn hãy đọc

Nhật báo TỰ DO

Tiếng nói của người Việt tự do

(Tiếp theo 3 trang 1)

hòa hoãn báo «Thời Mới» đã viết như sau :

« Lê thành hữu của công cán bộ Cộng hòa mới, cũ vạn hai Đỏ đầu tiếp mặt, chạy Thanh mai, Hồng cần đám chai cho !

Chẳng cần cũng ra điều tiến bộ
Cũng vài lời phi lộ chung chung
Hòa xuống hen nhạt tài đồng
Đồng cả tên phù nây ông nâng

Cùng ông vẹ nghinh ngang gian giảo
Ngăn sẽ chiều chỗ ngứt đắt mui !
Rồi đều khóm nón lay dài
Y như cái kiểu nhông ngày xưa !

Hết lễ nghi đến giờ xuất phát
Xit-co-da (1) đã sẵn bên bờ
Đinh huynh hai bọ lên xe
Quanh thành phố lượn. Đi hoài... đu xuân !

Nhà cô đầu rất trăm bước xô
Sắn ở-tô không là không sẵn
Thời là mới cô bao hai
Cô thời cô rích, mới thời đó ơn »

(1) Sẽda, một kiểu xe hơi của Liên Xô.

BÁN GẤP

1 Biệt thự đường Nguyễn Huệ (PN.) Nguyễn ninh Chiêu Ngô đình Khôi tọ 300 đến 700m², Phan đình Phùng mặt tiền (400m²) Võ-Tánh (500 m²) Ngô bảo Nhiên.

— Nhà phố Pasteur, Petrus Ký, Chi Lăng, Lê văn Duyệt (Lân) Nguyễn huỳnh Đức Thị Nghi Gia-Định... Những tiện hơn các đường khách, tiện kem, phố buôn bán Lê Lợi vân là bề mặt bề

— Phố Gia Long, Lê văn Duyệt —Cho thuê nhiều. Biệt thự.

Đặc chiu là : Ngô đình Khôi, Chi Lăng, Gia Định.

Do MỸ TRANG đủ Sc 243 B.L. Chi Lăng (P.N.)

CẦM TẠ

Chúng tôi chân thành cảm tạ Quí Vị đã đến nhà riêng của chúng tôi, số 33, đường Thủ - khoa - Huân, LONG AN, để chia buồn, phúng điếu và khóng nệ đường sá xa xôi đưa linh cữu Thân sinh chúng tôi :

Ô. NGUYỄN-VĂN-ÚT

hưởng thọ 89 tuổi, đã mở phần.

Trong lúc tang gia bối rối, không khỏi nhiều sơ thất, xin Quí Vị miễn tính cho.

Con đau :

Sương phụ VÕ-THỊ-CÔN
Con trai : NGUYỄN VĂN SÚU
NGUYỄN VĂN LÂM
NGUYỄN VĂN TÍNH
Con gái : NGUYỄN THỊ GIỚI
và TANG GIA ĐỒNG CẢM TẠ

Nhà được tin sau, chúng tôi chân thành chia buồn cùng ông NGUYỄN VĂN TÍNH *Chủ - sự Phòng Kinh Tế*, Tòa Hành chánh Long An và Quí tang quyến.

Kỳ giả HỒNG THU

THẾ - HÙNG cảm đồ

Cảm đồ như lời nhiều gió cao... nhưng, vẫ đã đến thăm Ô. Ô. Lê Thanh Tòn, Chợ Mới Sg.

TRƯỚC CỬA CÔ 4 CỘP VÀNG

Chủ nhật, ngày lễ vắn lau vắc

TỰ DO

(1) Theo tài liệu trong Ngượt san Echo số tháng Năm 1948.

2-5 KHÓA HỆ : NHỊ, TỨ, NGŨ

Luyện cấp bằng **TOÁN-LÝ-HÓA ANH+PHÁP** hay tổng quát.

7-5 Luyện Thi — Cán Sự + Sư Phạm — Tú - Tài I khóa 2 (2 tháng)

TOÁN . LÝ - HÓA BỘ TÁM (2 tháng)

Ghi tên tại 180 Lý-thái-Tổ, trường AN - BÒNG

Nữ Trung học THÁNH-MẪU

Do các Soeurs tối nghiệp sư phạm ở Âu Mỹ điều khiển.

300 LÊ văn Duyệt — SAIGON

Giấy phép số 2146 cấp ngày 5-2-1957.

Cả đã các lớp Trung học Đệ I cấp Tiểu học.

Nội trú Nữ sinh (kể cả học sinh ở lẻ trong trường và đi học ở ngoài)

Nam sinh nội trú nhận từ 9 tuổi trở xuống.

Niên khóa 1960 — 1962 : thi sinh Trung học đạt 70 %

Khai giảng : 4-6-1962

DẠY NHẠC GUITARE

C.S. WILLIAM SHIANG

Tốt nghiệp âm chuyên học đường Hongkong.

Đã dạy tại Việt Nam từ 1946 đến 1962.

Hiện giáo sư trường Bạc Ái Chợ Quán.

Chuyên dạy nhạc hành Guitare Hawaienne, Espagnole v.v...

Giảng bằng tiếng Việt, kết quả mau chóng.

15, đường Châu văn Tiếp (trên lầu) Cholon.

HÃY BỎ TỨC ANH VĂN TRONG DỊP HÈ NÀY TẠI

ZIÊN - HỒNG

80/8 Đường Bà Huyện Thanh Quan ĐT. 24.059

Hiệu-Trưởng : LÊ-BÁ-KÔNG — Giám-Đốc : LÊ-BÁ-KHANH

Sẽ mở đủ lớp học bài 1 các sách :

2-5-62

— Direct Method Books 1, 2, 3, 4, 5
— L'Anglais Vivant Cl. de 6è, 5è.
— Let's Learn English. Part 2
— Luyện Thi T.C. — Khóa 2.
— Luyện Thi C.L.C. Dec. 1962.

Cần cửa hàng

2 rạn ở Tự Do, Lê Lợi hay Nguyễn Huệ. Hộp thư 409 Saigon.

In tại nhà in riêng của TỰ DO ngày phiếu xin giấy phép số :

KIỀU - VĂN - LÂN,
Quản nhiệm
25-27-29 Võ-Tánh — SAIGON

TUẦN LỄ ĐẶC - BIỆT

Thà theo lời yêu cầu của số đông khán giả và tránh đề mất thời giờ, đăng thật đề cho mọi người đến thưởng thức phim sẽ đạt 70 ly — Phương Pháp TODD AO.

SỐNG TÌNH TRÊN THÁI-BÌNH-DƯƠNG

(Pacifique Sud — South Pacific)

với FRANCE NGUYỄN, JOHN KERR, ROSSANO BRAZZI, MITZI GAYNOR.

Một phim sôi nổi ! hoạt động thăng hoa ! Ái - tình — Mạo hiểm — Ca - Vũ !

Chiếu Đặc Quyền tại rạp **REX**

THƯỜNG TRỰC : Kể từ 13 giờ 9 giờ (thứ 5, chiều nhựt và ngày lễ) Xuất rồi thường lệ

GIÁ ĐẶC - BIỆT 60$ - 40$

TÍN THƠ

TRỜI MỘT PHƯƠNG

của VŨ - HOÀNG - CHƯƠNG

Đã bắt đầu lên khuôn. Ngoài những bản thường, chỉ in 100 bản đặc biệt : 100đ. Sách in cỡ lớn và có nhiều mảnh. Dành những các bạn đặt mua trước tại địa chỉ tác giả :

345/2 PHANĐÌNHPHÙNG — SAIGON

Ở xa xin gửi bưu phiếu 10 ngày. Bản đặc biệt sẽ in xong vào 25-6-62, trước các bản thường 3 tuần lễ.

Thông - Cáo

Trường Trung học ĐỒNG CÔNG ; Thủ-đức

1— Các học sinh nội trú cần mua học lại, phải ghi tên trước ngày 15-5-1962.

2— Ngày 3-6-1962 sẽ có cuộc thi nhập học cho các học sinh nội trú lớp đệ.

3— Các Cựu học sinh muốn dự «CUỘC HỌP BẠN» trong mùa tháng 6-62 xin liên lạc với Văn phòng nhà trường.

Số 107, Đại lộ ĐôngKhánh Chợlớn
Điện thoại : 37250

Chỗ rộng, khoản khoát trang trí thanh nhã.

Có thể nấu tránh nghỉ lên nhau.

Tiệp đãi chu đáo, và có thợ chuyên môn nấu đồ chay—có nhận lãnh tiệc nấu lận nhà.

Rao vặt—Rao vặt—Rao vặt—Rao vặt

Nhân tin

Ô. chủ tiệm khoán Lê huy Nhâm 2B Chi Lăng Đalat, vừa đi về Mỹ tho ngày 1-5 tiện đường, vả 1 xe du lịch «Triumph» coupé số EA.... điều kiện để dàng có thể trả gấp nhưng chu Quán chăm bay công chức.

Hỏi 10 Nguyễn duy Dương — An ĐôngCholon hay 319 Nguyễn huỳnh Đức Phú Nhuận.

Cần dùng 1 cô đồng bán hàng, biết thêm tiếng Anh, từ 18 đến 24 tuổi. Bạn Tự Do 32 Minh Mạng Dalat. Xin liên lạc với APhon 926 Trần hưng Đạo Cholon

Cần gấp thêm 2 thợ hớt tóc gắt. Hỏi Phòng hớt VIỆT-CƯỜNG 133 Gia long Saigon

Cours de Vacances

du 2-5-62 au 30-6-62 (4e, 3e, 2e, 1ère) Français 6 heures (Mr Farrer) Franc 600$ pour par semaine 2 mois.

Anglais 4 heures par semaine (Mr Uy) Frais : 300$ pour 2 mois. S'adresser : 16 Đặng Dung

Muốn sang cần phế 4m x 18m (không kể vườn 4m x 4m) 92F Bùi thị Xuân Sg

IN RONEO

Nơi tin cậy của Giáo sư tư thục chuyên dành LUẬN ÁN Y KHOA

THỊNH-MỸ RONEO

367, Phan thanh Giản (Kế Bạch Đằng Bình Dân)

Bán nh. gạch 10m0 x 16m50 à Phú Thọ, sạch mát có cầu điện, nước riêng. 4Đã là Long, 269/25 Cư xá Lữ Gia

1.000.000$00

Thường cho ai tìm được mẹ Nguyễn Hoa LIÊN 1942 tr. 11, 33, 55, 66, 77 và 99 tại Việt Nam mới có tại các nhà thương Việt Nam và Quốc gia trong năm 1962. Thư gửi về Quý phái trong năm 1962. T hộp 1208. Quý bạn nào giữ trẻ đang khó hết.

PHOTOCOPY: in, sao tài liệu giấy tờ đúng như bản chính, lấy liền tại SAIGON PHOTO quán 20 Nguyễn Huệ Saigon.

LITT. PHILO — DISSERT.

2a, leçon et classes de philo. Lucson individuelles ou par groupe. Disserts 3-5-62. Trần cửu Trường 68, Phát Diệm Saigon.

Có bán tập đề thi Cambridge Lower Certificate tiếng Anh các năm qua. Hỏi các Siêu sách lớn đường Lê Lợi. Ziên-Hồng X. B.

BÁN PHỐ LẦU ĐỨC

2 tầng — Kiến trúc đẹp và chắc chắn — Đã ở hay mở tiệm được cả — Giữa trung tâm — Hỏi số 397A. Trần quý Cáp Saigon.

Cần đùng một số người có bằng Tú Tài Toán, mỗi tớ 34 đến 37 : Xin liên lạc với Tuổi Báo.

Trắng sáp bội xà bông Bạch Giác nguyên : chỉ 30đ lối HÒNG-LIÊN 134. Trần quang Khải — Saigon.

NHÀ TƯỚNG SỐ

THANH - NHÂN

Đến Tiên Tri THANH-NHÂN đoán số tuổi, tài, danh mạng sinh tử mạch.

Xem tướng, Coi tay thôi vân 50đ. tại 173 Bến Chương Dương (gần Cầu ông Lãnh) Saigon

ĐỒNG NAM Á

Nhà tướng số Cuộc Truyền *Tiếp khách tại 31/6 Minh-Mạng* (đầu ngã Bảy) Cholon

Hớt tóc mây lạnh : 15đ
Hớt gội sấy : 20đ.

Chuyên môn : Ép — Xây — Nhuộm — Uốn cán tóc.

Thợ lành nghề, 10 năm kinh nghiệm

«BÁO ĐẢM THI ĐẬU»

Sự cam kết mà chỉ có Trường dạy Lái Xe Hơi CAO THẮNG mới đảm bảo. Trường CAO THẮNG (297 Đại Lộ Trần Hưng Đạo Saigon). Là sơn nhà riêng có phương pháp luyện tập tối tân nhất, học phí ha nhất (vì là trường độc nhất dạy lái xe bằng máy Diesel hiệu Mercedes và có cả thi sinh thi đậu chiếu nhất và đã lượt xe hơi máy điện. Lambretta 3 bánh v.v... Lớp giữ xe khoá 2 năm cấp tốc trong 24 giờ, có nơi ăn ở, có lớp ngoại gia lân việc, có xe cho thuê gửi đề tập lái hà rồi.

Bình trí Mạnh lưen, sa tròn uế, ở tiểu tiện và Máng cột, không cắt, không đốt, xuc thuốc cho tượng tên.

Bình trí đã chữa tốt, mạy nhiều nơi nhưng chưa lại khỏi phải trả tiền thêm. Bình nghiêu lấy chữa ở tiểu thuốc. Đông Y Sĩ Nguyễn văn Quyền hiệu TIÊN ĐAN 108 đường Trương minh Giảng Saigon

THÔNG CÁO

Bản Thông cáo đã phân Hội phòng đã cu tiên trong thông tri các Chu và tên thứ giữa đã gốc Hội phòng : Đức Chu Gia Cẩn

FRANCISCUS GOMEZ LỄ, O.P.

đã lự tiên ngày mồng 1 tháng 4-1962, tại quê Tây ban Nha, hưởng thọ 74 tuổi.

Đến ngày thứ tư mồng 2 tháng 5 dl. 1962 hồi 7giờ30 sáng tại nhà thờ Bắc Hải, Hồ Nam, Bến Hòa, chúng tôi sẽ tổ chức một lễ đại triều cấu cho linh hồn Đức Cha giá cả đó **Đức Tổng Giám mục** của Saigon sở hành, cả **Đức Cha Đaminh Hoàng văn Đoàn** đã Kinh mời các Cha và toàn thể giáo dân gốc Hải phòng tại đã : ký nguyện cho linh hồn Đức Cha B.T.C.

Cáo thị đấu thầu công khai

NƠI, NGÀY GIỜ VÀ MỤC TIÊU ĐẤU THẦU :

— Tại khu Tự Do, Trại Lê văn Duyệt, đường Lê văn Duyệt Saigon.

— Hồi 9 giờ ngày 14-5-62, đấu thầu cung cấp vật dụng quân trang (nồi đựng gạo, phà hiệu đen rạc...) trị giá ước lượng 2.842.920đ (BLS số 07/QN/3/TV/1) ngày 26-3-1962).

— Hồi 9 giờ ngày 15-5-62, đấu thầu cung cấp đồ sắt (gối, ke gối, nắp gối, bao nắm, drap...) trị giá ước lượng 700.000$00 (B L S số 08/QN/3/TV/1) ngày 29-3-1962).

NƠI TRAM KHẢO ĐIỀU LỆ SÁCH : Trong những giờ làm việc tại :

— Tổng Nha Hành Ngân Kế Bộ Quốc phòng 63 đường Gia Long Sg
— Khu C, Trại Lê văn Duyệt, đường Lê văn Duyệt Saigon.

Saigon, ngày 21-4-1962
Trại Lê văn Duyệt (Khu C)

Cáo thị đấu thầu

1) Cơ quan đấu thầu : Nhà Tổng Quản Trị Chương Trình Diệt Trừ Sốt Rét — Trại Đào Duy Tơ — CHOLON
2) Đề mục : 1.000 cây Đồng phục nhà vải Shanghai Mỹ.
3) Ngày giờ đấu thầu : 9 giờ sáng ngày 15-5-1962 tại Trụ Sở Nhà
4) Kỳ gạt tạm : 10.000$00
5) Thời gian sẵn hồ sơ dự thầu : trước 12 giờ ngày 14-5-1962.
6) Hồ sơ thầu khảo : đã tại trụ sở Nhà Tổng Quản Trị kể trên.

Saigon, ngày 24 tháng 4 năm 1962

NHÀ TỔNG QUẢN-TRỊ
CHƯƠNG-TRÌNH DIỆT-TRỪ SỐT-RÉT

Cáo-thị đấu thầu công khai

NƠI, NGÀY GIỜ VÀ MỤC TIÊU ĐẤU THẦU :

Tại khu C, Trại Lê văn Duyệt, đường Lê văn Duyệt Saigon.

— Hồi 09 giờ ngày 16-5-62 đấu thầu cung cấp khẩu súng trường, nòng cho đầu, vỏ giáp lưng đen tại giá ước lượng 4.214.080$00 (Điều lệ sách số 6/QN/1/TV/1) ngày 22-3-62). Nhà thầu nào muốn thầu phải xuất mẫu khẩu súng trên nòng (mỗi thứ 2 đem vì) cho Hội đồng nhận mẫu tại địa điểm đấu thương đúng 09 giờ ngày 5-5-1962.

NƠI TRAM KHẢO ĐIỀU LỆ SÁCH : Trong những giờ làm việc tại :

— Tổng nhà Hành ngân kế Bộ Quốc phòng, 63 đường Gialong Saigon.
— Khu C, Trại Lê văn Duyệt, đường Lê văn Duyệt, Saigon.

Saigon, ngày 26-4-1962
Trại Lê văn Duyệt (Khu C)

NẾU BỊ CẢM-CÚM

MAU MAU DÙNG

KHUYNH DIỆP BÁC SỸ TÍN

— Xoa bóp khắp mình.
— Sáng và tối nhỏ mười giọt KHUYNH DIỆP BÁC SỸ TÍN trong ly nước đường uống sẽ thấy hiệu nghiệm.

KHUYNH DIỆP BÁC SỸ TÍN có bán khắp hiệu Thuốc các nơi.

THỐNG NHỨT